Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2025/0222(COD)

11.5.2026

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Kultury i Edukacji

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „AgoraEU” na lata 2028–2034 oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2021/817 i (UE) 2021/888
(COM(2025)0549 – C10-0170/2025 – 2025/0222(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Nela Riehl

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Program Erasmus+ jest jednym z najbardziej przełomowych programów UE, który zmienia życie dzięki mobilności edukacyjnej, wolontariatowi i zaangażowaniu obywatelskiemu. Opinia komisji EMPL wnosi do wniosku Komisji istotny wymiar społeczny i związany z rynkiem pracy. Wzmacnia włączenie społeczne w programie, poszanowanie godnych warunków pracy oraz znaczenie programu dla świata pracy, nie naruszając przy tym całościowego charakteru edukacyjnego, który stanowi o wyjątkowej wartości Erasmus+.

I. Edukacja całościowa jako podstawa szans na zatrudnienie

Podstawowa wartość dodana programu Erasmus+ wynika z tego, co rozwija on poza umiejętnościami formalnymi: zdolność adaptacji, kompetencje międzykulturowe, kompetencje językowe, krytyczne myślenie oraz zdolność do funkcjonowania w zróżnicowanych środowiskach. Są to właśnie te kompetencje, które mają największe znaczenie na rynku pracy, na którym sztuczna inteligencja i narzędzia cyfrowe coraz częściej zastępują rutynowe zadania. Erasmus+ wyposaża ludzi w umiejętności, których maszyny nie są w stanie odtworzyć.

W opinii komisji EMPL ujmuje się zatem wkład programu w szanse na zatrudnienie właśnie z tej perspektywy. Erasmus+ nie powinien ograniczać się do mechanizmu przekazywania umiejętności; jego siła polega na kształtowaniu ludzi wszechstronnych i otwartych. Wzmocniono cel szczegółowy dotyczący edukacji, aby odzwierciedlić tę podwójną rolę: wspieranie całościowego rozwoju osobistego przy jednoczesnym odpowiadaniu na potrzeby rynku pracy, w szczególności poprzez rozwijanie umiejętności miękkich, które w erze cyfryzacji będą miały coraz większe znaczenie.

II. Osoby o mniejszych szansach: wydzielenie środków na poziomie minimum 20 %

Mimo postępów osoby o mniejszych szansach nadal są znacząco niedostatecznie reprezentowane w programie. W opinii wprowadza się wiążący minimalny poziom wydzielenia środków wynoszący 20 % całkowitej puli środków finansowych przeznaczonej na ich uczestnictwo. Towarzyszy temu ukierunkowane wsparcie finansowe, pomoc mieszkaniowa, płatności zaliczkowe oraz pełne pokrycie rzeczywistych kosztów mobilności. Włączenie społeczne należy uwzględniać na etapie projektowania wszystkich działań programu, a koszty związane z włączeniem społecznym nie mogą nigdy działać na niekorzyść wniosku w procesie oceny.

III. Wolontariat: wartość obywatelska, a nie nieodpłatna praca

Włączenie Europejskiego Korpusu Solidarności do programu Erasmus+ wymaga zdecydowanych zabezpieczeń: wolontariat nie może nigdy zastępować pracy zarobkowej. W opinii przewiduje się rozwiązania służące wyraźnemu rozróżnieniu między wolontariatem a zatrudnieniem, w tym obowiązek zawierania pisemnego porozumienia, zapewnienia silnego komponentu edukacyjnego oraz wyraźny zakaz wykorzystywania wolontariatu do zastępowania miejsc pracy lub staży.

IV. Nauczyciele, trenerzy i edukatorzy jako podmioty rozpowszechniające informacje

Kadra edukacyjna pełni rolę podmiotów rozpowszechniających informacje: nauczyciel

uczestniczący w działaniu w zakresie mobilności wnosi nowe kompetencje i sieci kontaktów do całej społeczności szkolnej. Opinia odnosi się do historycznie niewystarczającego priorytetowego traktowania mobilności kadry i zawarto w niej wymóg uznawania jej za czas pracy oraz element ciągłego rozwoju zawodowego, a także zapewnienia zastępstw, wsparcia językowego i wsparcia w zakresie dostępności. Należy wzmocnić akademie nauczycielskie Erasmus+, a organizacje nauczycieli i związki zawodowe powinny uczestniczyć w zarządzaniu programem. Należy również poprawić warunki długoterminowej mobilności kadry, w tym przenoszenie wynagrodzeń i świadczeń społecznych.

V. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego i organizacje młodzieżowe jako kluczowi partnerzy i podmioty kształtujące politykę

Organizacje młodzieżowe i podmioty społeczeństwa obywatelskiego nie pełnią wyłącznie funkcji wykonawczych w programie. Są podmiotami kształtującymi politykę, dysponującymi wiedzą ekspercką i legitymacją, których nie mogą zastąpić instytucje. W opinii wyraźnie uznaje się organizacje kierowane przez młodzież za niezbędnych partnerów w projektowaniu, wdrażaniu i ocenie programu Erasmus+ oraz wzmacnia wymóg prowadzenia usystematyzowanego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim i partnerami społecznymi. Organizacje oddolne i organizacje realizujące działania na małą skalę powinny otrzymywać szczególną uwagę przy przydziale dotacji. Dzięki temu program pozostanie rzeczywiście otwarty dla podmiotów najbliższych społecznościom, do których chce dotrzeć.

VII. Przewidywalność budżetu: trzy rozdziały sektorowe

Bez odrębnych linii budżetowych poszczególne sektory ryzykują konkurowanie ze sobą w nieprzejrzysty sposób, co stawia mniejsze i oddolne organizacje w niekorzystnej sytuacji. W opinii ponownie wprowadza się trzy odrębne rozdziały budżetowe: edukacja i szkolenie, młodzież oraz sport. Rozwiązanie to wzmacnia przejrzystość, rozliczalność i pewność planowania dla beneficjentów, odzwierciedla odrębne ramy polityki właściwe dla każdego obszaru oraz chroni przed nieproduktywną konkurencją międzysektorową. Programy prac muszą zawierać wyraźne przypisanie środków budżetowych do poszczególnych sektorów, zapewniając organizacjom przewidywalność niezbędną do planowania długoterminowego.

POPRAWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych przedstawia Komisji Kultury i Edukacji, jako komisji przedmiotowo właściwej, co następuje:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(1) Unia musi wspierać i przygotowywać swoich obywateli, aby od najmłodszych lat dysponowali wiedzą, umiejętnościami i ***kompetencjami***	(1) Unia musi wspierać i przygotowywać swoich obywateli, aby od najmłodszych lat dysponowali wiedzą, umiejętnościami i ***postawami, które***

niezbędnymi do skutecznego uczenia się oraz udanego życia zawodowego i osobistego. Aby to umożliwić, Unia ***potrzebuje efektywnych, sprawnych, innowacyjnych i inkluzywnych systemów*** kształcenia i szkolenia, ***zdolnych do rozwijania, przyciągania i zatrzymywania talentów, nadążania*** za tempem i zakresem trwających przemian społecznych, cyfrowych, środowiskowych i gospodarczych, ***reagowania*** na wyzwania demograficzne oraz ***potrzeby społeczeństwa i gospodarki w zakresie umiejętności, a także niwelowania niedoborów wykwalifikowanej siły roboczej i zaspokajania potrzeb przemysłu w sektorach krytycznych***.

łącznie stanowią kompetencje niezbędne do skutecznego uczenia się oraz udanego życia zawodowego i osobistego. Aby to umożliwić, Unia ***i jej państwa członkowskie muszą dopilnować, aby wysokiej jakości i inkluzywne systemy*** kształcenia i szkolenia ***wspierały wszystkich uczniów i osoby uczące się***, ***nadążały*** za tempem i zakresem trwających przemian społecznych, cyfrowych, środowiskowych i gospodarczych, ***reagowały*** na wyzwania demograficzne***, niwelowały niedobory umiejętności*** oraz ***wspierały osoby uczące się w rozwijaniu kompetencji potrzebnych do rozwoju osobistego i zawodowego, aktywnego obywatelstwa i uczenia się przez całe życie, przy czym wszyscy odpowiedni zainteresowani partnerzy powinni chronić jakość i trwałość zatrudnienia, godne warunki pracy, poszanowanie praw pracowniczych i układów zbiorowych pracy oraz długoterminową spójność społeczną i terytorialną. W sprawozdaniu na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności[1a] podkreślono, że aby znacznie zwiększyć uczestnictwo i dotrzeć do wszystkich młodych osób w całej Unii, należy znacznie zwiększyć finansowanie programu Erasmus+.***

_____

1a

https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(4) Ważne jest, aby wszyscy ludzie, niezależnie od pochodzenia osobistego, społecznego, ekonomicznego czy kulturowego, ***mieli możliwość*** uczestniczenia w mobilności za granicą w	(4) Ważne jest, aby wszyscy ludzie, niezależnie od pochodzenia osobistego, społecznego, ekonomicznego czy kulturowego ***oraz miejsca zamieszkania***, ***i bez pogłębiania nierówności społeczno-***

młodym wieku, kiedy kształtują się wartości i postawy i kiedy jest się najbardziej podatnym na nowe doświadczenia i wpływy. Wczesny kontakt z różnymi środowiskami, kulturami, językami i sposobami życia może przyczynić się do przełamywania stereotypów i promowania międzykulturowego zrozumienia oraz zaszczepić wartości szacunku, tolerancji i solidarności, przyczyniając się w ten sposób do bardziej zjednoczonej i harmonijnej Europy.

ekonomicznych lub tworzenia nierównego dostępu, byli zachęcani do uczestniczenia w mobilności za granicą ***i mieli możliwość uczestniczenia*** w ***niej od najmłodszych lat***, kiedy kształtują się wartości i postawy i kiedy jest się najbardziej podatnym na nowe doświadczenia i wpływy. Wczesny kontakt z różnymi środowiskami, kulturami, językami i sposobami życia może przyczynić się do przełamywania stereotypów i promowania międzykulturowego zrozumienia oraz zaszczepić wartości szacunku, tolerancji i solidarności, przyczyniając się w ten sposób do bardziej zjednoczonej i harmonijnej Europy. ***W celu ugruntowania równości szans mobilność edukacyjna musi być dostępna dla osób uczących się w każdym wieku, tak aby rozwijać kulturę uczenia się przez całe życie. Zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 13 maja 2024 r. pt. »„Europa w ruchu” – oferowanie wszystkim możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej« i jego celem dotyczącym osób o mniejszych szansach, a także jego celami polegającymi na znacznym zwiększeniu odsetka absolwentów szkół wyższych oraz osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego korzystających z mobilności edukacyjnej, poprzez przydział zasobów finansowych i wprowadzenie mechanizmów finansowania należy zapewnić skuteczne działania informacyjne i włączenie osób o mniejszych szansach, szczególnie osób niekształcących się, niepracujących ani nieszkolących się, które często są pomijane w ogólnych środkach włączenia społecznego. Należy przeanalizować na nowo wsparcie finansowe na przejazd środkami transportu. Wsparcie to musi być zróżnicowane w zależności od odległości, ale także od dostępności finansowej i geograficznej, tak aby podróż była osiągalna dla wszystkich uczestników, niezależnie od miejsca wyjazdu.***

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(5) Budowanie inkluzywnych, spójnych i odpornych społeczeństw oraz utrzymanie ***konkurencyjności*** Unii wymaga inwestowania w możliwości uczenia się dla wszystkich, niezależnie od pochodzenia i środków, we współpracy między państwami członkowskimi i organizacjami działającymi w tej dziedzinie, a także inwestowania w rozwój innowacyjnej polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu. Takie inwestycje stanowią też wkład we wzmacnianie tożsamości europejskiej, praw podstawowych i wartości oraz w tworzenie bardziej demokratycznej Unii.	(5) Budowanie inkluzywnych, spójnych i odpornych społeczeństw oraz utrzymanie ***dobrobytu*** Unii wymaga inwestowania w możliwości uczenia się ***i szkolenia*** dla wszystkich, niezależnie od pochodzenia i środków, we współpracy między państwami członkowskimi i organizacjami działającymi w tej dziedzinie, a także inwestowania w rozwój innowacyjnej polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu ***jako obszarów leżących w interesie publicznym***. Takie inwestycje stanowią też wkład we wzmacnianie tożsamości europejskiej, praw podstawowych i wartości oraz w tworzenie bardziej demokratycznej Unii.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(5a) W ramach Unii równości Program obejmie również problematykę różnic w dostępie i korzystaniu przez grupy niedostatecznie reprezentowane, w szczególności te borykające się z barierami społeczno-gospodarczymi, geograficznymi, związanymi z niepełnosprawnością lub innymi barierami strukturalnymi, zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, strategią na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami, strategią na rzecz równości osób LGBTIQ+, unijną strategią przeciwdziałania rasizmowi na lata 2026–2030, ramami strategicznymi na rzecz równouprawnienia, włączenia społecznego i udziału Romów oraz

	wytycznymi UE w sprawie obrońców praw człowieka. Zgodnie z planem działania na rzecz praw kobiet i strategią na rzecz równouprawnienia płci Program będzie również przyczyniał się do promowania równych szans we wszystkich dziedzinach kształcenia i szkolenia.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(6) Zgodnie z europejską strategią na rzecz unii gotowości[3] należy wspierać gotowość, odporność, uczestnictwo w życiu demokratycznym i zaangażowanie obywatelskie przez podejście oddolne, zachęcające organizacje i instytucje do odgrywania kluczowej roli we wspieraniu umiejętności ***cyfrowych i umiejętności*** korzystania z mediów***,*** krytycznego myślenia, ***promowania*** zaangażowania obywatelskiego oraz ***uczenia*** się o demokracji i obywatelstwie. Ludzie i społeczności w całej UE muszą aktywnie angażować się w zapobieganie kryzysom i być wystarczająco przygotowani do reagowania na nie.	(6) Zgodnie z europejską strategią na rzecz unii gotowości[3] należy wspierać gotowość, odporność, uczestnictwo w życiu demokratycznym i zaangażowanie obywatelskie przez podejście oddolne, ***w tym przez zapewnianie wysokiej jakości zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony pracowników i obywateli zaangażowanych w działania w dziedzinie kształcenia, młodzieży i sportu,*** zachęcające organizacje i instytucje do odgrywania kluczowej roli we wspieraniu umiejętności korzystania z mediów ***cyfrowych i kompetencji demokratycznych oraz*** krytycznego ***i etycznego*** myślenia, ***promowaniu*** zaangażowania obywatelskiego oraz ***uczeniu*** się o demokracji***, wartościach europejskich*** i obywatelstwie. Ludzie i społeczności w całej UE muszą aktywnie angażować się w zapobieganie kryzysom i być wystarczająco przygotowani do reagowania na nie.
[3] Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii na rzecz unii gotowości (Join/2025/130 final).	[3] Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii na rzecz unii gotowości (Join/2025/130 final).

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(7) Wspólne obszary działania i cele Europejskiego Korpusu Solidarności i Erasmus+ na lata 2021–2027 uwypuklają potencjał zwiększonej synergii i spójności regulacyjnej tych programów. Połączenie wszystkich możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej, wolontariatu, współpracy i aktywnego obywatelstwa zapewnia pojedynczy punkt kontaktowy w sprawie wszystkich możliwości oferowanych przez Unię osobom młodym i organizacjom działającym w dziedzinie młodzieży, co umożliwia bardziej skoordynowane i skuteczne podejście oraz łatwiejszy dostęp dla potencjalnych uczestników i beneficjentów.	(7) Wspólne obszary działania i cele Europejskiego Korpusu Solidarności i Erasmus+ na lata 2021–2027 uwypuklają potencjał zwiększonej synergii i spójności regulacyjnej tych programów. Połączenie wszystkich możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej, wolontariatu, współpracy i aktywnego obywatelstwa zapewnia pojedynczy punkt kontaktowy w sprawie wszystkich możliwości oferowanych przez Unię osobom młodym***,*** ***odpowiednim członkom personelu*** i organizacjom działającym w dziedzinie młodzieży, co umożliwia bardziej skoordynowane i skuteczne podejście ***przy jednoczesnym zapewnieniu jasności statusu zatrudnienia, praw i ochrony zaangażowanych uczestników, wolontariuszy i pracowników*** oraz łatwiejszy dostęp dla potencjalnych uczestników i beneficjentów.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(8) W tym kontekście konieczne jest ustanowienie programu Erasmus+ na lata 2028–2034 – unijnego programu na rzecz kształcenia i szkolenia, jak również młodzieży i sportu (zwanego dalej „Programem”), który będzie następcą programów Erasmus+[4] i Europejskiego Korpusu Solidarności[5] na lata 2021–2027 i który obejmie działania w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz ustanowi Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej.	(8) W tym kontekście konieczne jest ustanowienie programu Erasmus+ na lata 2028–2034 – unijnego programu na rzecz kształcenia i szkolenia, jak również młodzieży i sportu (zwanego dalej „Programem”), który będzie następcą programów Erasmus+[4] i Europejskiego Korpusu Solidarności[5] na lata 2021–2027 i który obejmie działania w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz ustanowi Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej. ***Włączenie Europejskiego Korpusu Solidarności do***

	Programu nie powinno naruszać charakteryzujących go zasad solidarności, wolontariatu i zaangażowania obywatelskiego oraz powinno zapewniać ciągłość, dostępność i jakość, w szczególności dla osób młodych o mniejszych szansach oraz organizacji oddolnych prowadzących działania wolontariackie i solidarnościowe. Działanie wolontariackie i solidarnościowe stanowią podstawowy element zaangażowania obywatelskiego osób w każdym wieku i powinny być uznawane oraz wspierane jako cenna możliwość uczenia się i uczestnictwa. Działania te powinny pozostawać wyraźnie odrębne od formalnego zatrudnienia i staży, przy zachowaniu wyjątkowego celu i wartości dodanej wolontariatu.
[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu (Dz.U. L 189 z 28.5.2021).	[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu (Dz.U. L 189 z 28.5.2021).
[5] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/888 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające program „Europejski Korpus Solidarności” (Dz.U. L 202 z 8.6.2021).	[5] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/888 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające program „Europejski Korpus Solidarności” (Dz.U. L 202 z 8.6.2021).

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(9) ***Doświadczenie pokazuje, że w szybko zmieniającym się otoczeniu gospodarczym, społecznym i geopolitycznym potrzebne są bardziej elastyczne wieloletnie ramy finansowe i unijne programy wydatków. Z tego***	(9) ***Finansowanie*** programu Erasmus+ powinno należycie uwzględniać zmieniające się potrzeby i priorytety polityki Unii określone ***określone*** w ***rezolucjach Parlamentu Europejskiego, konkluzjach Rady i*** odpowiednich

względu i zgodnie z celami programu Erasmus+ ***finansowanie*** powinno należycie uwzględniać zmieniające się potrzeby i priorytety polityki Unii określone w odpowiednich dokumentach opublikowanych przez Komisję***, w konkluzjach Rady i rezolucjach Parlamentu Europejskiego, przy jednoczesnym zapewnieniu wystarczającej przewidywalności*** wykonania budżetu.

dokumentach opublikowanych przez Komisję ***oraz zapewniać przewidywalność*** wykonania budżetu. ***Aby zapewnić skuteczne dotarcie Programu do osób, które napotykają największe bariery w uczestnictwie, znaczną część puli środków finansowych należy przeznaczyć na wsparcie osób o mniejszych szansach, w tym poprzez ukierunkowane wsparcie finansowe, dostosowane mechanizmy finansowania i środki wdrażania sprzyjające włączeniu społecznemu. Takie podejście ma zasadnicze znaczenie dla usunięcia przeszkód strukturalnych, zapobiegania różnicom społeczno-ekonomicznym w dostępie do mobilności i zapewnienia, by Program przyczyniał się do spójności społecznej i równości szans w całej Unii.***

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 9 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(9a) Program Erasmus+ jest uzupełniającą inwestycją Unii i nie należy go interpretować jako substytutu zrównoważonych inwestycji publicznych w kształcenie na szczeblu krajowym. Program powinien być realizowany tak, aby wzmacniać wydajne budżety na kształcenie publiczną i wspierać pełne wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych, w szczególności prawa do kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(10) Program powinien wspierać	(10) ***W Programie należy utrzymać***

wdrażanie unii umiejętności[6] i ogólnych ram strategicznych unijnej współpracy politycznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym programów politycznych dotyczących edukacji szkolnej, szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji ***dorosłych***, m.in. podnoszenia i zmiany kwalifikacji, aby umożliwić obywatelom rozwijanie kompetencji i umiejętności na wszystkich etapach życia, aby mogli prosperować w społeczeństwie.

silny i wyraźny nacisk na mobilność edukacyjną jako główną wartość dodaną Programu. Finansowanie powinno służyć stabilnemu i przewidywalnemu wspieraniu działań dotyczących mobilności, co pozwoli na szerokie uczestnictwo. Program powinien ***też*** wspierać wdrażanie ***europejskiego obszaru edukacji, w tym*** unii umiejętności[6]***,*** i ogólnych ram strategicznych unijnej współpracy politycznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym programów politycznych dotyczących edukacji szkolnej, szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego***, edukacji dorosłych*** oraz edukacji ***pozaformalnej i nieformalnej***, m.in. podnoszenia i zmiany kwalifikacji, aby umożliwić obywatelom rozwijanie kompetencji i umiejętności na wszystkich etapach życia, aby mogli prosperować w społeczeństwie. ***W Programie należy utrzymać podejście interdyscyplinarne. Program powinien wyraźnie wspierać kształcenie i szkolenie zawodowe oraz uczenie się w miejscu pracy, ponieważ ścieżki te mają zasadnicze znaczenie dla rozwiązania problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej i wzmocnienia konkurencyjności. W tym celu Program powinien wspierać partnerstwa na rzecz współpracy, które ułatwiają udział małych i średnich przedsiębiorstw jako organizacji przyjmujących na potrzeby uczenia się w miejscu pracy i mobilności, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby wsparcie finansowe przynosiło korzyści osobom podejmującym mobilność oraz aby organizacje uczestniczące wnosiły odpowiedni wkład w realizację celów i działań Programu.***

---

[6] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unia

[6] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unia

umiejętności (COM(2025) 90 final).

umiejętności (COM(2025) 90 final).

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(11) Zgodnie ze strategią UE na rzecz młodzieży[7], europejskim programem pracy z młodzieżą[8] i komunikatem z 2024 r. w sprawie spuścizny Europejskiego Roku Młodzieży 2022[9] Program powinien wspierać znaczące uczestnictwo osób młodych i organizacji młodzieżowych w procesie decyzyjnym i w procesie kształtowania polityki, uwzględnianie problematyki młodzieży we wszystkich obszarach polityki, walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, wysokiej jakości pracę z młodzieżą oraz rozwój kompetencji osób pracujących z młodzieżą. Program w dalszym ciągu wspierać będzie wszystkie osoby młode, aby mogły uczestniczyć w mobilności edukacyjnej i pozaformalnej mobilności edukacyjnej (w tym w wymianach młodzieży i działaniach z udziałem młodzieży), których celem jest angażowanie osób młodych i wzmacnianie ich pozycji w nabywaniu i rozwijaniu kompetencji potrzebnych w życiu i ich przyszłości zawodowej, aby mogły stać się aktywnymi obywatelami i uczestniczyć w życiu gospodarczym, społecznym, kulturalnym, demokratycznym i politycznym, a także aby włączyły się w projekt europejski i przyczyniały się do budowania inkluzywnej, ***konkurencyjnej*** i odpornej Unii.	(11) Zgodnie ze strategią UE na rzecz młodzieży[7], europejskim programem pracy z młodzieżą[8] i komunikatem z 2024 r. w sprawie spuścizny Europejskiego Roku Młodzieży 2022[9] Program powinien wspierać znaczące uczestnictwo osób młodych i organizacji młodzieżowych w procesie decyzyjnym i w procesie kształtowania polityki, uwzględnianie problematyki młodzieży we wszystkich obszarach polityki, walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, wysokiej jakości pracę z młodzieżą oraz rozwój kompetencji osób pracujących z młodzieżą. Program w dalszym ciągu wspierać będzie wszystkie osoby młode, ***właściwych pracowników i organizacje,*** aby mogły uczestniczyć w mobilności edukacyjnej i pozaformalnej mobilności edukacyjnej (w tym w wymianach młodzieży i działaniach z udziałem młodzieży), których celem jest angażowanie osób młodych i wzmacnianie ich pozycji w nabywaniu i rozwijaniu kompetencji potrzebnych w życiu i ich przyszłości zawodowej, aby mogły stać się aktywnymi obywatelami i uczestniczyć w życiu gospodarczym, społecznym, kulturalnym, demokratycznym i politycznym, a także aby włączyły się w projekt europejski i przyczyniały się do budowania inkluzywnej, ***prosperującej*** i odpornej Unii. ***Organizacje młodzieżowe, szczególnie organizacje kierowane przez młodzież, potęgują ten wpływ, gdyż sprzyjają realnemu uczestnictwu młodzieży, pełnią rolę pomostu między młodymi osobami a instytucjami oraz zapewniają uwzględnianie ich perspektyw***

eksperckich przy opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie Programu.

---

[7] Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019-2027 (Dz.U. C 456, ST/14944/2018/INIT, 18.12.2018).

[8] Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram tworzenia europejskiego programu pracy z młodzieżą 2020/C 415/01 (Dz.U. C 415 z 1.12.2020).

[9] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży 2022 (COM/2024/1 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN)

---

[7] Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019-2027 (Dz.U. C 456, ST/14944/2018/INIT, 18.12.2018).

[8] Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram tworzenia europejskiego programu pracy z młodzieżą 2020/C 415/01 (Dz.U. C 415 z 1.12.2020).

[9] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży 2022 (COM/2024/1 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN)

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 11 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(11a) Zgodnie z deklaracją z Herning w sprawie atrakcyjnego i włączającego kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz większej konkurencyjności i jakości miejsc pracy 2026–2030 i z zaleceniem Rady z 13 maja 2024 r. pt. „»Europa w ruchu« – oferowanie wszystkim możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej” Program powinien przyczyniać się do zwiększenia atrakcyjności kształcenia i szkolenia zawodowego oraz do zrównania go z ogólnym kształceniem akademickim pod względem prestiżu. W szczególności

	Program powinien uwzględniać specyfikę kształcenia i szkolenia zawodowego, aby pomóc w osiągnięciu celu na 2030 r. zakładającego mobilność w kształceniu i szkoleniu zawodowym na poziomie 12 %.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 11 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(11b) Program powinien przyczynić się do wspierania europejskiego dialogu na temat kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście przyszłej europejskiej strategii kształcenia i szkolenia zawodowego, w szczególności w odniesieniu do partnerów społecznych, z myślą o wypracowaniu wspólnego rozumienia jakości kształcenia i szkolenia zawodowego. Taki dialog powinien dotyczyć takich kwestii jak czas trwania programów, rola pierwotnego kształcenia i szkolenia zawodowego jako podstawy dalszego i ustawicznego szkolenia, współpraca między szkołami a przedsiębiorstwami oraz status prawny i wynagrodzenie przyuczających się do zawodu i osób uczących się.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(12) Program powinien ***wspierać uczestnictwo*** w sporcie i ***aktywność fizyczną*** dla wszystkich zgodnie z planem prac UE w dziedzinie sportu na lata 2024–2027[10]. ***Należy więc skupić*** się w szczególności ***na sporcie powszechnym ze względu na znaczącą rolę***, jaką sport odgrywa w promowaniu zdrowego stylu	(12) Program powinien ***przyczyniać się do uczestnictwa*** w sporcie i ***aktywności fizycznej*** dla wszystkich zgodnie z planem prac UE w dziedzinie sportu na lata 2024–2027[10]. ***W Programie priorytetowo traktuje*** się ***projekty dotyczące sportów powszechnych przyczyniające się do włączenia społecznego i zwiększenia szans***

życia, stosunków międzyludzkich, włączenia społecznego i równości, a także w budowaniu spójnych społeczności.

na zatrudnienie, w szczególności ***poprzez dwutorowe ścieżki kariery***, ***z uwzględnieniem znaczącej roli,*** jaką sport odgrywa w promowaniu zdrowego stylu życia, stosunków międzyludzkich, włączenia społecznego i równości, a także w budowaniu spójnych społeczności.

---

[10] Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu (na okres 1 lipca 2024 r. – 31 grudnia 2027 r.), (Dz.U. C, C/2024/3527, 3.6.2024).

[10] Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu (na okres 1 lipca 2024 r. – 31 grudnia 2027 r.), (Dz.U. C, C/2024/3527, 3.6.2024).

Poprawka 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(13) Transformacja cyfrowa zmieniła społeczeństwo i gospodarkę***, wywierając*** coraz większy wpływ na życie codzienne**,** oraz pokazała potrzebę wyższego poziomu gotowości cyfrowej i zdolności kształcenia i szkolenia, a także pilną potrzebę rozwoju umiejętności cyfrowych wszystkich ludzi w całej Unii.	(13) Transformacja cyfrowa zmieniła społeczeństwo i gospodarkę ***(technologie cyfrowe i sztuczna inteligencja wywierają*** coraz większy wpływ na życie codzienne***)*** oraz pokazała potrzebę wyższego poziomu gotowości cyfrowej i zdolności kształcenia i szkolenia, a także pilną potrzebę rozwoju umiejętności cyfrowych wszystkich ludzi w całej Unii. ***Program powinien wspierać zdobywanie podstawowych umiejętności cyfrowych przez 44 % mieszkańców Unii, którzy nie mają takich umiejętności, a jednocześnie pobudzać rozwój kompetencji cyfrowych w formalnych, pozaformalnych i nieformalnych środowiskach edukacyjnych. Podstawowe umiejętności cyfrowe mają kluczowe znaczenie zarówno dla szans na zatrudnienie, jak i dla rozwoju osobistego, uczestnictwa w demokracji i włączenia społecznego przez całe życie.***

Poprawka 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(15) Międzynarodowy wymiar Programu powinien mieć na celu oferowanie możliwości mobilności edukacyjnej, współpracy i dialogu politycznego z państwami trzecimi niestowarzyszonymi z Programem, w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas poprzednich programów, w tym w celu przyczynienia się do konkurencyjności Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony interesów Unii w zakresie bezpieczeństwa gospodarczego. Aby zwiększyć wpływ tych działań, ważne jest zwiększenie synergii między niniejszym Programem a Instrumentem „Globalny wymiar Europy", z uwzględnieniem rozszerzenia Unii, strategii Global Gateway oraz ram polityki w zakresie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu.	(15) Międzynarodowy wymiar Programu powinien mieć na celu oferowanie ***większych*** możliwości mobilności edukacyjnej, współpracy i dialogu politycznego z państwami trzecimi niestowarzyszonymi z Programem, w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas poprzednich programów, w tym w celu przyczynienia się do ***postępu społecznego i innowacji sprzyjających włączeniu społecznemu, partnerstw, zaangażowania obywatelskiego, solidarności globalnej i*** konkurencyjności Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony interesów Unii w zakresie bezpieczeństwa gospodarczego ***i wiedzy oraz poszanowania jej wartości***. Aby zwiększyć wpływ tych działań, ważne jest zwiększenie synergii między niniejszym Programem a Instrumentem „Globalny wymiar Europy", z uwzględnieniem rozszerzenia Unii, strategii Global Gateway oraz ram polityki w zakresie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu. ***Taka współpraca powinna również promować kompleksowe systemy uczenia się przez całe życie na całym świecie, w tym wzajemne uznawanie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w tym dotychczasowych efektów uczenia się i nabytych umiejętności.***

Poprawka 17

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(16) Program powinien zbliżyć kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące do celu, jakim jest przystąpienie do Unii. Program powinien	(16) Program powinien zbliżyć kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące do celu, jakim jest przystąpienie do Unii. Program powinien

promować stabilność, partnerstwa i rozwój umiejętności w krajach w szerszym sąsiedztwie, w tym przez zacieśnianie więzi z regionem Morza Śródziemnego. Dzięki współpracy z innymi państwami na całym świecie Program powinien ***również przyciągać talenty z całego świata i*** kształtować partnerstwa, w ***szczególności w celu promowania konkurencyjności*** Unii. Program powinien wspierać kraje w modernizacji ich instytucji i organizacji oraz, bardziej ogólnie, w podnoszeniu jakości i inkluzywności kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu za pomocą partnerstw międzynarodowych.

promować stabilność, partnerstwa i rozwój umiejętności w krajach w szerszym sąsiedztwie, w tym przez zacieśnianie więzi z regionem Morza Śródziemnego***, w sposób wspierający spójność społeczną, pozytywną konwergencję społeczną oraz wzmocnienie systemu kształcenia publicznego i systemu na rzecz młodzieży***. Dzięki współpracy z innymi państwami na całym świecie Program powinien kształtować partnerstwa ***oraz wspierać wymianę studentów***, ***osób dorosłych uczących się i personelu pracującego*** w ***dziedzinie kształcenia i szkolenia, a także postęp społeczny i innowacje sprzyjające włączeniu społecznemu w*** Unii***, przy jednoczesnym promowaniu sprawiedliwej i cyrkulacyjnej mobilności osób uczących się i personelu, zapobieganiu dumpingowi społecznemu oraz zapewnianiu sprawiedliwej mobilności i odpowiedniej ochrony socjalnej osobom uczącym się, pracownikom i wolontariuszom***. Program powinien wspierać kraje w modernizacji ich instytucji i organizacji oraz, bardziej ogólnie, w podnoszeniu jakości i inkluzywności kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu za pomocą partnerstw międzynarodowych***, przy pełnym poszanowaniu wartości Unii, praw człowieka, wolności akademickiej i międzynarodowych norm pracy***. ***W ramach polityk mających na celu przyciągnięcie i zatrzymanie talentów powinno się unikać zwiększania niepewności zatrudnienia, nadmiernej konkurencji lub zawierania krótkoterminowych umów w sektorach edukacji i badań naukowych. Osiągnięcie rzeczywistej równości wymaga zajęcia się nierównościami w dostępie do stabilnego zatrudnienia, możliwości szkoleniowych i rozwoju kariery, w szczególności w przypadku kobiet, osób z niepełnosprawnościami, migrantów i młodych pracowników.***

Poprawka 18

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(17) Wdrażanie Programu powinno opierać się na zasadach i wartościach poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości i praworządności oraz solidarności, zapisanych odpowiednio w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej oraz wspomnianych w preambule Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Istotne jest zatem, aby wszystkie strony zaangażowane w Program przestrzegały tych zasad i wartości. Program powinien również respektować zasady określone w Wytycznych UE z 2017 r. w sprawie promowania i ochrony praw dziecka oraz w art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, a także w strategiach dotyczących Unii równości.	(17) Wdrażanie Programu powinno opierać się na zasadach i wartościach poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości i praworządności oraz solidarności, zapisanych odpowiednio w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej oraz wspomnianych w preambule Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Istotne jest zatem, aby wszystkie strony zaangażowane w Program przestrzegały tych zasad i wartości. Program powinien ***przyczyniać się do propagowania i ochrony praw ustanowionych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności w jej art. 8 (ochrona danych osobowych), art. 11 (wolność wypowiedzi i informacji), art. 13 (wolność sztuki i nauki, w tym wolność akademicka), art. 14 (prawo do nauki), art. 15 (wolność wyboru zawodu i prawo do podejmowania pracy), art. 20 i 21 (równość i niedyskryminacja), art. 22 (różnorodność kulturowa, religijna i językowa), art. 23 (równość kobiet i mężczyzn), art. 24 (prawa dziecka), art. 26 (prawa osób z niepełnosprawnościami), art. 31 (należyte i sprawiedliwe warunki pracy), art. 33 (życie rodzinne i zawodowe) oraz art. 39–46 (prawa obywatelskie). Program powinien*** również respektować zasady określone w Wytycznych UE z 2017 r. w sprawie promowania i ochrony praw dziecka oraz w art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, a także w strategiach dotyczących Unii równości. ***Żadne środki finansowe Unii nie powinny być przydzielane podmiotom ani działaniom podważającym wolność akademicką, prawa pracownicze, niedyskryminację lub prawa zapisane w Karcie praw podstawowych (prawa osób z niepełnosprawnościami, migrantów i***

	uchodźców). Organizacje i instytucje zarządzające powinny zapewnić przestrzeganie wyżej wymienionych wartości przez uczestników i beneficjentów. Program powinien również przyczyniać się do wspierania zasady demokratycznego zarządzania systemami kształcenia oraz instytucjami kształcenia i szkolenia (oraz sam powinien wspierać tę zasadę) poprzez zapewnienie studentom i pracownikom prawa do organizowania się oraz poszanowanie dialogu społecznego i układów zbiorowych. Dostęp do Programu powinien być uzależniony od poszanowania tych praw, wartości i zasad przez beneficjentów. Ponadto partnerzy społeczni i inne zainteresowane strony w obszarze polityki kształcenia i szkolenia powinni być ściśle zaangażowani w realizację programu.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(19) Program powinien oferować osobom młodym i organizacjom dostępne, inkluzywne i bezpieczne możliwości okazywania solidarności, pomagając im wspierać społeczności i rozwiązywać problemy społeczne, a jednocześnie ***zdobywać*** cenne doświadczenie i umiejętności przydatne z punktu widzenia rozwoju osobistego i ***szans na zatrudnienie***.	(19) Program powinien oferować osobom młodym i organizacjom dostępne, inkluzywne i bezpieczne możliwości okazywania solidarności, pomagając im wspierać społeczności i rozwiązywać problemy społeczne, a jednocześnie ***zapewniając im*** cenne doświadczenie i umiejętności przydatne z punktu widzenia rozwoju osobistego i ***zawodowego***.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 19 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(19a) W programie szczególną uwagę zwraca się na młodych ludzi mieszkających na wsi, w regionach o niekorzystnych warunkach strukturalnych, na obszarach transgranicznych, w regionach najbardziej oddalonych oraz w krajach i na terytoriach zamorskich dotkniętych wyludnieniem. W tym celu wspiera inicjatywy promujące rozwój umiejętności, przedsiębiorczość i tworzenie szans ekonomicznych w tych regionach, co wzmacnia spójność terytorialną i zachęca młodzież do pozostania na miejscu i planowania życia w miejscu pochodzenia.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 19 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(19b) W programie szczególną uwagę zwraca się na młodych ludzi mieszkających na wsi, w regionach o niekorzystnych warunkach strukturalnych, na obszarach transgranicznych, w regionach najbardziej oddalonych oraz w krajach i na terytoriach zamorskich dotkniętych wyludnieniem. W tym celu wspiera inicjatywy promujące rozwój umiejętności, przedsiębiorczość i tworzenie szans ekonomicznych w tych regionach, co wzmacnia spójność terytorialną i zachęca młodzież do pozostania na miejscu i planowania życia w miejscu pochodzenia.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 21 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(21a) Wolontariat, w tym w organizacjach zajmujących się ochroną ludności i ratownictwem, takich jak straż pożarna i służby ratownicze, stanowi istotny wkład w odporność i spójność społeczną Europy. Program powinien wspierać dostępną mobilność edukacyjną i możliwości szkoleniowe dla wolontariuszy i organizacji działających w tych obszarach, w szczególności w celu wzmocnienia gotowości transgranicznej, solidarności i zaangażowania społeczności.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 22

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(22) Osoby młode, w szczególności te o mniejszych szansach, w dalszym ciągu powinny mieć możliwość odbycia pierwszej podróży po Europie, w ramach nieformalnych i pozaformalnych działań edukacyjnych mających na celu pogłębienie poczucia przynależności do Unii i umożliwienie im odkrywania jej kulturowej i językowej różnorodności.	(22) Osoby młode, w szczególności te o mniejszych szansach, w dalszym ciągu powinny mieć możliwość odbycia pierwszej podróży po Europie, w ramach nieformalnych i pozaformalnych działań edukacyjnych mających na celu pogłębienie poczucia przynależności do Unii i umożliwienie im odkrywania jej kulturowej i językowej różnorodności. ***Należy to ułatwić poprzez ukierunkowane wsparcie finansowe pokrywające rzeczywiste koszty utrzymania, w tym potrzeby mieszkaniowe i transportowe oraz w zakresie opieki zdrowotnej dostępności. Program należy realizować w sposób zapewniający równe szanse wszystkim kwalifikującym się osobom młodym.***

Poprawka 24

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 23

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(23) W dziedzinie sportu – oferując możliwości w zakresie mobilności i budowania zdolności, w tym współpracy – Program powinien wspierać wspólne wartości europejskie, wolontariat, a także innowacje i rozwój umiejętności w sporcie i poprzez sport. Program powinien również promować dobre zarządzanie, bezpieczeństwo i uczciwość w sporcie oraz dyplomację sportową, wspierać organizacje działające na rzecz sportu powszechnego, a także oferować osobom młodym w całej Europie możliwość uczestnictwa w transgranicznych inicjatywach sportowych, wspierających rozwój osobisty, wymianę kulturalną, solidarność i zaangażowanie społeczne.	(23) W dziedzinie sportu – oferując możliwości w zakresie mobilności i budowania zdolności, w tym współpracy – Program powinien wspierać wspólne wartości europejskie, wolontariat, a także innowacje i rozwój umiejętności w sporcie i poprzez sport. Program powinien również promować dobre zarządzanie, bezpieczeństwo i uczciwość w sporcie oraz dyplomację sportową, wspierać organizacje działające na rzecz sportu powszechnego, a także oferować osobom młodym w całej Europie możliwość uczestnictwa w transgranicznych inicjatywach sportowych, wspierających rozwój osobisty, wymianę kulturalną, solidarność i zaangażowanie społeczne. ***Szczególną uwagę w tej dziedzinie należy zwrócić na włączenie osób uczących się o mniejszych szansach oraz osób uczących się z niepełnosprawnościami fizycznymi i umysłowymi.***

Poprawka 25

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 24

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(24) Program wnosi istotny wkład w ***unię umiejętności i*** europejski obszar edukacji, tworząc podstawy kształtowania umiejętności i kompetencji przez całe życie oraz zapewniając rzeczywistą wspólną przestrzeń dla wysokiej jakości edukacji i uczenia się przez całe życie ponad granicami. Unia umiejętności ma na celu zintensyfikowanie działań na rzecz wysokiej jakości kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie, obejmujących zapewnianie podstawowych i zaawansowanych umiejętności, oferowanie możliwości regularnego aktualizowania i	(24) Program wnosi istotny wkład w europejski obszar edukacji, ***w tym unię umiejętności,*** tworząc podstawy kształtowania umiejętności i kompetencji przez całe życie oraz zapewniając rzeczywistą wspólną przestrzeń dla wysokiej jakości edukacji i uczenia się przez całe życie ponad granicami. Unia umiejętności ma na celu zintensyfikowanie działań na rzecz ***zdobywania wiedzy i*** wysokiej jakości kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie, obejmujących zapewnianie podstawowych i zaawansowanych umiejętności, oferowanie

nabywania nowych i zorientowanych na przyszłość umiejętności, ułatwianie przepływu i rekrutacji pracowników o różnych umiejętnościach przez przedsiębiorstwa w całej UE oraz przyciąganie, rozwijanie i zatrzymywanie największych talentów w Europie. Zgodnie z założeniami unii umiejętności Program powinien również odzwierciedlać znaczenie edukacji w zakresie przedsiębiorczości i wiedzy finansowej.	możliwości regularnego aktualizowania i nabywania nowych i zorientowanych na przyszłość umiejętności, ułatwianie przepływu i rekrutacji pracowników o różnych umiejętnościach przez przedsiębiorstwa w całej UE oraz przyciąganie, rozwijanie i zatrzymywanie największych talentów w Europie. ***Jego celem jest również wyposażenie obywateli w umiejętności życiowe kluczowe dla ich odporności i zdolności do promowania wartości unijnych, takich jak demokracja, prawa człowieka, solidarność, włączenie społeczne i różnorodność.*** Zgodnie z założeniami unii umiejętności Program powinien również odzwierciedlać znaczenie edukacji w zakresie przedsiębiorczości i wiedzy finansowej.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 24 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(24a) Program powinien odpowiednio wspierać kadrę edukacyjną we wszystkich sektorach, w tym nauczycieli, szkoleniowców i osoby pracujące z młodzieżą, ze szczególnym uwzględnieniem zawodu nauczyciela jako odrębnej grupy docelowej, poprzez promowanie atrakcyjności tych zawodów, wzmacnianie długoterminowych zdolności organizacyjnych, zapewnianie transferu innowacyjnych praktyk edukacyjnych między sektorami oraz wnoszenie znaczącego wkładu we wdrażanie Unijnego programu na rzecz nauczycieli i szkoleniowców, w tym przez wzmacnianie pracy akademii nauczycielskich Erasmus+ i wspieranie rozwoju polityki mającej na celu poprawę rekrutacji i zatrzymywania nauczycieli oraz zróżnicowanie profili pracowników w dziedzinie kształcenia i szkolenia; powinien również przyczyniać się do

poprawy jakości i inkluzywności kształcenia i doskonalenia zawodowego, zapewniać dostęp do mobilności jako uznanego elementu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym poprzez odpowiednie środki wsparcia, takie jak ustalenia dotyczące zastępstw, wytyczne dotyczące uczestnictwa oraz przekazywanie wynagrodzeń i świadczeń socjalnych w przypadku mobilności długoterminowej, a także zapewniać zaangażowanie organizacji nauczycielskich i związków zawodowych w organizację projektów i wdrażanie programu.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(25) Ważne jest stymulowanie i poszerzanie dostępu do uczenia się, nauczania i badań naukowych ***w zakresie UE***, wartości i obywatelstwa. Krzewienie europejskiego poczucia przynależności i zaangażowania jest szczególnie ważne, ***biorąc pod uwagę wyzwania,*** przed którymi stoi obecnie Unia. Program powinien nadal przyczyniać się do uczenia się o zagadnieniach związanych z integracją europejską, w tym kwestiach dotyczących przyszłych wyzwań i możliwości Unii, w celu promowania debaty na te tematy oraz rozwoju doskonałości studiów w dziedzinie integracji europejskiej.	(25) Ważne jest stymulowanie i poszerzanie dostępu do uczenia się, nauczania i badań naukowych ***na temat Unii Europejskiej***, wartości ***podstawowych*** i obywatelstwa ***europejskiego***. Krzewienie europejskiego poczucia przynależności***, opartego na poszanowaniu godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności*** i ***praw człowieka, a także*** zaangażowania jest szczególnie ważne ***w kontekście wewnętrznych i zewnętrznych wyzwań***, przed którymi stoi obecnie Unia. Program powinien nadal przyczyniać się do uczenia się o zagadnieniach związanych z integracją europejską, w tym kwestiach dotyczących przyszłych wyzwań i możliwości Unii, w celu promowania debaty na te tematy oraz rozwoju doskonałości studiów w dziedzinie integracji europejskiej***, zapewniając, aby działalność dydaktyczna i badawcza wspierana w ramach Programu była prowadzona w warunkach poszanowania praw pracowników akademickich do zatrudnienia, stabilności umów i wolności***

akademickiej.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(26) Nauka języków sprzyja wzajemnemu zrozumieniu ludzi i kultur oraz ułatwia mobilność w Unii i poza nią, ponieważ kompetencje językowe są niezbędne w życiu i pracy. W związku z tym Program powinien wspierać naukę języków, w tym***, w stosownych przypadkach,*** krajowych języków migowych. Aby zapewnić szeroki i inkluzywny dostęp do Programu, ważne jest, aby wielojęzyczność była jedną z kluczowych zasad realizacji Programu.	(26) Nauka języków sprzyja wzajemnemu zrozumieniu ludzi i kultur oraz ułatwia mobilność w Unii i poza nią, ponieważ kompetencje językowe są niezbędne w życiu i pracy. W związku z tym Program powinien wspierać naukę języków, w tym krajowych języków migowych***, formaty łatwe do czytania i zrozumienia oraz technologie wspomagające***. Aby zapewnić szeroki i inkluzywny dostęp do Programu, ważne jest, aby wielojęzyczność była jedną z kluczowych zasad realizacji Programu. ***Różnorodność językową należy również promować poprzez sprawiedliwe warunki pracy i uznawanie nauczycieli języków, szkoleniowców i pracowników sektora kultury zaangażowanych w kształcenie wielojęzyczne.***

Poprawka 29

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(27) Europa stoi przed coraz większym wyzwaniem związanym z zapotrzebowaniem na wysoko wykwalifikowanych pracowników w strategicznych i rozwijających się sektorach, takich jak czyste technologie o obiegu zamkniętym, transport, energia, odporność wodna, opieka zdrowotna, technologie cyfrowe, przestrzeń powietrzna i kosmiczna oraz obronność. Aby zaspokoić tę kluczową potrzebę,	(27) Europa stoi przed coraz większym wyzwaniem związanym z zapotrzebowaniem na wysoko wykwalifikowanych pracowników w strategicznych i rozwijających się sektorach, takich jak czyste technologie o obiegu zamkniętym, transport, energia, odporność wodna, opieka zdrowotna, technologie cyfrowe ***i AI***, przestrzeń powietrzna i kosmiczna***, budownictwo*** oraz obronność. Aby zaspokoić tę kluczową

konieczne jest ***rozwijanie, przyciąganie i zatrzymywanie talentów*** w tych dziedzinach. Zgodnie z założeniami unii umiejętności Program powinien między innymi wspierać studentów z UE w podejmowaniu studiów w ***tych kluczowych sektorach oraz przyciągać największe talenty do Europy*** przez zwiększanie atrakcyjności kształcenia i szkolenia oraz oferowanie studentom stypendiów, m.in. za pośrednictwem stypendiów Erasmus Mundus. Takie działania przyczynią się do zaspokojenia zapotrzebowania na umiejętności na rynku pracy, w tym w sektorach dotkniętych poważnymi niedoborami personelu.

potrzebę, konieczne jest ***wspieranie dostępu osób fizycznych do kształcenia i szkolenia*** w tych dziedzinach. Zgodnie z założeniami unii umiejętności Program powinien między innymi wspierać studentów z UE w podejmowaniu studiów ***we wszystkich sektorach, a także wszystkie osoby pragnące studiować*** w ***Europie*** przez zwiększanie atrakcyjności kształcenia i szkolenia oraz oferowanie studentom stypendiów, m.in. za pośrednictwem stypendiów Erasmus Mundus. Takie działania przyczynią się do zaspokojenia zapotrzebowania na umiejętności na rynku pracy, w tym w sektorach dotkniętych poważnymi niedoborami personelu. ***Wysokiej jakości miejsca pracy, godziwe wynagrodzenie, uczciwie wynagradzane staże, ochrona socjalna i rokowania zbiorowe są niezbędne, aby zaradzić niedoborom wykwalifikowanej siły roboczej.***

Poprawka 30

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(28) Współpraca umożliwia wymianę praktyk i budowanie zdolności, a tym samym prowadzi do lepszych wyników i efektywności, a także poprawy wydajności dzięki łączeniu zasobów i wiedzy. Program powinien zatem wspierać środki budowania zdolności, które wzmacniają współpracę na różnych szczeblach między instytucjami i organizacjami działającymi w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu. W ten sposób uznaje się zasadniczą rolę instytucji i organizacji w rozwijaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych ludziom w zmieniającym się świecie oraz w pomaganiu instytucjom i organizacjom działającym w tej dziedzinie w odpowiednim wykorzystaniu potencjału w	(28) Współpraca umożliwia wymianę praktyk***, innowacje*** i budowanie zdolności, a tym samym prowadzi do lepszych wyników i efektywności, a także poprawy wydajności dzięki łączeniu zasobów i wiedzy. Program powinien zatem wspierać środki budowania zdolności, które wzmacniają współpracę na różnych szczeblach między instytucjami i organizacjami działającymi w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu. W ten sposób uznaje się zasadniczą rolę instytucji i organizacji w rozwijaniu wiedzy, umiejętności***, postaw*** i kompetencji potrzebnych ludziom w zmieniającym się świecie oraz w pomaganiu instytucjom i organizacjom działającym w tej dziedzinie w

zakresie innowacji, kreatywności i przedsiębiorczości, w szczególności w gospodarce cyfrowej.

odpowiednim wykorzystaniu potencjału w zakresie innowacji, kreatywności i przedsiębiorczości, w szczególności w gospodarce cyfrowej. ***Zgodnie z celami unii umiejętności Program powinien przyczyniać się do pilotażu społecznościowych przestrzeni edukacyjnych, sprzyjając potrzebnej do tego współpracy między różnymi zainteresowanymi stronami.***

Poprawka 31

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 29

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(29) Program powinien wspierać długoterminową współpracę strategiczną na poziomie instytucjonalnym, aby zapewniać doskonałość***, konkurencyjność*** i atrakcyjność oraz realizować zrównoważoną i systemową transformację kształcenia i szkolenia, organizacji i instytucji młodzieżowych i sportowych, zgodnie z priorytetami UE, w tym przez testowanie innowacyjnych instrumentów kształcenia, szkolenia i rozwoju umiejętności, a przez to sprzyjanie współpracy z przedsiębiorstwami i przemysłem. Program powinien nadal wspierać prace instytucji kształcenia i szkolenia oraz państw członkowskich mające na celu usunięcie pozostałych barier we współpracy transnarodowej i zwielokrotnienie oferty międzynarodowych wspólnych programów studiów, przyczyniając się do wspólnego europejskiego dyplomu[11].	(29) Program powinien wspierać długoterminową współpracę strategiczną na poziomie instytucjonalnym, aby zapewniać doskonałość i atrakcyjność oraz realizować zrównoważoną i systemową transformację kształcenia i szkolenia, organizacji i instytucji młodzieżowych i sportowych, zgodnie z priorytetami UE, w tym przez testowanie innowacyjnych instrumentów kształcenia, szkolenia i rozwoju umiejętności, a przez to sprzyjanie współpracy z przedsiębiorstwami i przemysłem. Program powinien nadal wspierać prace instytucji kształcenia i szkolenia oraz państw członkowskich mające na celu usunięcie pozostałych barier we współpracy transnarodowej***, przede wszystkim w zakresie programów kształcenia*** i ***szkolenia zawodowego oraz mobilności osób korzystających z takiego kształcenia i szkolenia, i*** zwielokrotnienie oferty międzynarodowych wspólnych programów studiów, przyczyniając się do wspólnego europejskiego dyplomu[11].
[11] Rezolucja Rady w sprawie znaku jakości „Wspólny Dyplom Europejski” i kolejnych kroków w kierunku ewentualnego wspólnego dyplomu europejskiego:	[11] Rezolucja Rady w sprawie znaku jakości „Wspólny Dyplom Europejski” i kolejnych kroków w kierunku ewentualnego wspólnego dyplomu europejskiego:

zwiększanie konkurencyjności Europy i atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego. (Dz.U. C, C/2025/2939, 22.5.2025).	zwiększanie konkurencyjności Europy i atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego. (Dz.U. C, C/2025/2939, 22.5.2025).

Poprawka 32

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(30) Program powinien wspierać podstawową misję edukacyjną sojuszy w ramach inicjatywy Uniwersytety Europejskie, aby umożliwić bardziej efektywne osiągnięcie wpływu systemowego dzięki długoterminowym działaniom na poziomie Unii, w szczególności w celu wspierania doskonałości, zmniejszenia fragmentacji oraz zwiększenia atrakcyjności i inkluzywności systemów szkolnictwa wyższego UE, opracowania innowacyjnych instrumentów na rzecz poprawy jakości uczenia się i nauczania, rozwijania zorientowanych na przyszłość umiejętności i kompetencji (w dziedzinach takich jak sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, zrównoważony rozwój, ***STEM***), w tym w sektorach już określonych w unii umiejętności, przez odpowiednie i dostosowane do przyszłych wyzwań programy nauczania, innowacje pedagogiczne, wspólne dyplomy, uczenie się przez całe życie, mikropoświadczenia, a także w celu rozwijania i przyciągania talentów oraz ułatwiania współpracy transnarodowej w dziedzinie edukacji, w tym z przedsiębiorstwami i przemysłem.	(30) Program powinien wspierać podstawową misję edukacyjną sojuszy w ramach inicjatywy Uniwersytety Europejskie, ***centrów doskonałości zawodowej oraz akademii nauczycielskich Erasmus+,*** aby umożliwić bardziej efektywne osiągnięcie wpływu systemowego dzięki długoterminowym działaniom na poziomie Unii, w szczególności w celu wspierania doskonałości, zmniejszenia fragmentacji oraz zwiększenia atrakcyjności i inkluzywności systemów szkolnictwa wyższego ***i kształcenia i szkolenia zawodowego*** UE, opracowania innowacyjnych instrumentów na rzecz poprawy jakości uczenia się i nauczania, rozwijania zorientowanych na przyszłość umiejętności i kompetencji (w dziedzinach takich jak sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, zrównoważony rozwój, ***STEAM***), w tym w sektorach już określonych w unii umiejętności, przez odpowiednie i dostosowane do przyszłych wyzwań programy nauczania, innowacje pedagogiczne, wspólne dyplomy, uczenie się przez całe życie, mikropoświadczenia ***i indywidualne konta edukacyjne***, a także w celu rozwijania i przyciągania talentów oraz ułatwiania współpracy transnarodowej w dziedzinie edukacji, w tym z przedsiębiorstwami i przemysłem.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 30 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(30a) Program powinien nadal wspierać działania „Jean Monnet", które promują doskonałość w nauczaniu i badaniach nad integracją europejską, wspierają rozwój wiedzy o Unii i jej funkcjonowaniu oraz przyczyniają się do wzmocnienia tożsamości europejskiej, aktywności obywatelskiej i demokratycznego uczestnictwa. Komisja powinna ustanowić odpowiednie, przejrzyste i proste wymogi w zakresie monitorowania i sprawozdawczości w celu monitorowania działań, postępów, celów w zakresie wyników i wartości dodanej instytucji wyznaczonych w ramach działań „Jean Monnet", które powinny zachować swój status i perspektywy non-profit oraz pozostać odpowiedzialne i przejrzyste. Takie monitorowanie i sprawozdawczość powinny mieć miejsce w trakcie trwania programu i ex-post.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(32) Przyjazne dla użytkownika internetowe platformy i narzędzia współpracy wirtualnej mogą odgrywać istotną rolę we wspieraniu realizacji polityki kształcenia i szkolenia oraz polityki młodzieżowej w Unii i poza nią. Aby zwiększyć wykorzystanie działań w zakresie współpracy wirtualnej, Program powinien wspierać bardziej systematyczne i spójne korzystanie z platform internetowych. Powinien również ułatwiać i wspierać – w drodze cyfryzacji – procesy mobilności.	(32) Przyjazne dla użytkownika internetowe platformy i narzędzia współpracy wirtualnej mogą odgrywać istotną rolę we wspieraniu realizacji polityki kształcenia i szkolenia oraz polityki młodzieżowej w Unii i poza nią. Aby zwiększyć wykorzystanie działań w zakresie współpracy wirtualnej, Program powinien wspierać bardziej systematyczne i spójne korzystanie z platform internetowych. Powinien również ułatwiać i wspierać – w drodze cyfryzacji – procesy mobilności***, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępności tych procesów dla wnioskodawców z***

	niepełnosprawnościami**. **Powinien również stale wspierać rozwój platform i narzędzi internetowych poprzez włączenie strukturalnego mechanizmu informacji zwrotnej od użytkowników, tak aby narzędzia te były dostosowane do realiów w terenie i potrzeb w zakresie uproszczenia.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 33

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(33) W założeniu Program powinien promować inkluzywność, różnorodność i równe szanse dzięki rozszerzeniu dostępu do mobilności, wolontariatu i uczenia się w całej Unii i poza nią, umożliwiając w ten sposób wszystkim ludziom korzystanie w pełni z doświadczenia formacyjnego, jakim jest uczestnictwo w Programie.	(33) W założeniu Program powinien promować inkluzywność, różnorodność i równe szanse dzięki rozszerzeniu dostępu do ***zrównoważonej*** mobilności, wolontariatu i uczenia się w całej Unii i poza nią, umożliwiając w ten sposób wszystkim ludziom korzystanie w pełni z doświadczenia formacyjnego, jakim jest uczestnictwo w Programie***, niezależnie od statusu społeczno-ekonomicznego, statusu zatrudnienia, niepełnosprawności, miejsca zamieszkania lub innych barier strukturalnych, które mogą ograniczać uczestnictwo***.

Poprawka 36

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(34) Program powinien przewidywać zestaw środków mających na celu ułatwienie i zwiększenie dostępu dla osób o mniejszych szansach oraz usunięcie przeszkód, które mogą uniemożliwiać taki dostęp, w tym przeszkód finansowych, a także służących za podstawę dalszych wytycznych dotyczących wdrażania. Środki te obejmują między innymi	(34) Program powinien przewidywać zestaw środków mających na celu ułatwienie i zwiększenie dostępu dla osób o mniejszych szansach oraz usunięcie przeszkód, które mogą uniemożliwiać taki dostęp, w tym przeszkód finansowych, a także służących za podstawę dalszych wytycznych dotyczących wdrażania. Środki te obejmują między innymi

ukierunkowane wsparcie finansowe, dostępne formaty uczenia się, wsparcie mieszkaniowe, działania przygotowawcze i wsparcie dla uczestników o mniejszych szansach przed uczestnictwem w Programie, w jego trakcie i po jego zakończeniu, przyjazne dla użytkownika i dostępne dokumenty w różnych językach, działania wspierające kadrę zajmującą się w szczególności włączeniem i różnorodnością w organizacjach, a także podnoszenie świadomości wśród potencjalnych uczestników o mniejszych szansach, w tym na obszarach wiejskich i oddalonych. Ponadto ***Program powinien umożliwiać, aby*** w procesie przyznawania dotacji priorytetowo ***traktowano*** projekty o wysokiej jakości, które w aktywny sposób traktują włączenie i zaangażowanie uczestników o mniejszych szansach.	ukierunkowane wsparcie finansowe, ***w ramach którego uwzględnia się faktyczne koszty życia i utrzymania,*** dostępne formaty uczenia się, wsparcie mieszkaniowe, działania przygotowawcze i wsparcie dla uczestników o mniejszych szansach przed uczestnictwem w Programie, w jego trakcie i po jego zakończeniu, przyjazne dla użytkownika i dostępne dokumenty w różnych językach, działania wspierające kadrę zajmującą się w szczególności włączeniem i różnorodnością w organizacjach, a także podnoszenie świadomości wśród potencjalnych uczestników o mniejszych szansach, w tym na obszarach wiejskich***, wyspiarskich*** i oddalonych. Ponadto w procesie przyznawania dotacji ***w Programie*** priorytetowo ***należy traktować*** projekty o wysokiej jakości, które w aktywny sposób traktują włączenie i zaangażowanie uczestników o mniejszych szansach***, co zapewni odpowiednie finansowanie i stabilność takich środków***.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(35) W celu zwiększenia dostępności Programu dla nowych organizacji i dla organizacji o mniejszym potencjale administracyjnym oraz w celu uczynienia Programu łatwiejszym w zarządzaniu dla beneficjentów należy wzmocnić środki służące uproszczeniu procedur na wszystkich etapach realizacji.	(35) W celu zwiększenia dostępności Programu dla nowych organizacji i dla organizacji o mniejszym potencjale administracyjnym oraz w celu uczynienia Programu łatwiejszym w zarządzaniu dla beneficjentów należy wzmocnić środki służące uproszczeniu ***i cyfryzacji*** procedur na wszystkich etapach realizacji***, przy jednoczesnym zapewnieniu wsparcia umożliwiającego wszystkim kwalifikującym się organizacjom, niezależnie od ich wielkości, skuteczny udział w działaniach w ramach Programu, a także zagwarantowaniu, że uproszczenie nie ogranicza dostępności dla organizatorów kształcenia***

	nieformalnego i pozaformalnego, edukacji opartej na społeczności i kształcenia dorosłych.

Poprawka 38

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 37

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(37) Ze względu na różnorodność dziedzin objętych Programem należy utrzymać ambicję, by młodzież i sport w znaczący sposób przyczyniały się do realizacji celów Programu i działania w tym zakresie docierały do jego grup docelowych.	(37) Ze względu na różnorodność dziedzin objętych Programem należy utrzymać ambicję, by młodzież i sport w znaczący sposób przyczyniały się do realizacji celów Programu i działania w tym zakresie docierały do jego grup docelowych ***i przełożyć ją na konkretne działania dzięki wyraźnej przejrzystości budżetowej i specjalnym liniom budżetowym Unii na: 1) kształcenie i szkolenie, 2) młodzież i 3) sport. Taka widoczność budżetu zwiększa przejrzystość, rozliczalność i bezpieczeństwo planowania dla beneficjentów, odzwierciedla odrębne ramy polityki i grupy docelowe każdego sektora oraz wspiera skuteczne wdrażanie odpowiednich strategii Unii, w tym strategii UE na rzecz młodzieży i europejskiego wymiaru sportu. Pomaga również uniknąć przynoszącej skutki odwrotne do zamierzonych konkurencji między sektorami, gwarantuje, że Program pozostanie zrównoważony i dostępny oraz chroni społeczny i edukacyjny charakter pracy z młodzieżą i sportu na poziomie najbliższym obywatelom, a także godne warunki pracy dla zaangażowanego personelu i wolontariuszy.***

Poprawka 39

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(38) Do niniejszego Programu stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509[12]. W rozporządzeniu tym określono zasady ustanawiania i wykonania budżetu ogólnego Unii, w tym zasady odnoszące się do dotacji, nagród, darowizn o charakterze niefinansowym, zamówień, zarządzania pośredniego, pomocy finansowej, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych i ochrony interesów finansowych Unii.	(38) Do niniejszego Programu stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509[12]. W rozporządzeniu tym określono zasady ustanawiania i wykonania budżetu ogólnego Unii, w tym zasady odnoszące się do dotacji, nagród, darowizn o charakterze niefinansowym, zamówień, zarządzania pośredniego, pomocy finansowej, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych i ochrony interesów finansowych Unii***, które powinno się stosować w sposób proporcjonalny i w pełnej zgodności z celami społecznymi i celami w zakresie włączenia społecznego Programu***.
[12] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii. (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024).	[12] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii. (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024).

Poprawka 40

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 40

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(40) Aby uprościć wymagania wobec beneficjentów, należy w możliwie najszerszym zakresie stosować uproszczone metody rozliczania kosztów w formie kwot ryczałtowych, kosztów jednostkowych i stawek zryczałtowanych. W uproszczonych metodach rozliczania kosztów na rzecz mobilności edukacyjnej w ramach Programu należy uwzględnić koszty ***życia i utrzymania*** w państwie przyjmującym. Należy zachęcać państwa członkowskie, aby ***zgodnie z prawem krajowym*** zwalniały dotacje z	(40) Aby uprościć wymagania wobec beneficjentów, należy w możliwie najszerszym zakresie stosować uproszczone metody rozliczania kosztów w formie kwot ryczałtowych, kosztów jednostkowych i stawek zryczałtowanych***, pod warunkiem że opierają się one na jasnych, przejrzystych i opartych na dowodach metodologiach***. W uproszczonych metodach rozliczania kosztów na rzecz mobilności edukacyjnej w ramach Programu należy uwzględnić ***rzeczywiste*** koszty ***mobilności przy***

jakiegokolwiek opodatkowania ***i*** kosztów socjalnych; dotacje udzielane osobom prywatnym przez podmioty publiczne lub prywatne powinno się traktować w ten sam sposób.	***określaniu dodatków na podróż, utrzymanie i pobyt*** w państwie przyjmującym***, aby zapobiegać trudnościom finansowym, ubóstwu pracujących lub nierównemu dostępowi ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną***. Należy zachęcać państwa członkowskie, aby zwalniały ***takie*** dotacje z jakiegokolwiek opodatkowania ***lub*** kosztów socjalnych ***w celu promowania równego dostępu, włączenia społecznego lub godnych warunków życia uczestników***; dotacje udzielane osobom prywatnym przez podmioty publiczne lub prywatne powinno się traktować w ten sam sposób. ***Oprócz świadczeń na pokrycie kosztów podróży, utrzymania i wyżywienia w ramach Programu powinno się w stosownych przypadkach wspierać możliwość przenoszenia lub rekompensaty wynagrodzeń i świadczeń społecznych uczestników. Dotyczy to w szczególności mobilności długoterminowej.***

Poprawka 41

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 42

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(42) Zgodnie z art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Program powinien uwzględniać szczególną sytuację regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w tym artykule, w tym środki ułatwiające im uczestnictwo w programie.	(42) Zgodnie z art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Program powinien uwzględniać szczególną sytuację regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w tym artykule, w tym środki ułatwiające im uczestnictwo w Programie ***pod względem finansowym oraz sprostanie dodatkowym wyzwaniom społecznym, związanym z zatrudnieniem i kosztami utrzymania, przed którymi stoją uczestnicy i beneficjenci w tych regionach***.

Poprawka 42

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 45

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(45) Aby zoptymalizować wartość dodaną oraz zwiększyć skalę i wpływ inwestycji, należy dążyć do synergii, w szczególności między Programem a innymi unijnymi instrumentami finansowania, w tym za pomocą mechanizmów wspomagających. W ramach Programu należy również dążyć do synergii, które wzmacniają współpracę między ***sektorem edukacji a sektorem*** prywatnym.	(45) Aby zoptymalizować wartość dodaną oraz zwiększyć skalę i wpływ inwestycji, należy dążyć do synergii, w szczególności między Programem a innymi unijnymi instrumentami finansowania, ***takimi jak Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Europejski Fundusz Konkurencyjności, program „Horyzont Europa", AgoraEU oraz plany partnerstwa krajowego i regionalnego,*** w tym za pomocą mechanizmów wspomagających. W ramach Programu należy również dążyć do synergii, które wzmacniają współpracę między ***systemami kształcenia i szkolenia a innymi zainteresowanymi stronami działającymi w sektorze*** prywatnym***, w społecznościach, w których działają instytucje kształcenia i szkolenia, oraz w trzecim sektorze, pod warunkiem że taka współpraca odbywa się z poszanowaniem interesu publicznego, wolności akademickiej i norm pracy oraz nie prowadzi do nadmiernych wpływów komercyjnych lub niepewnego zatrudnienia***.

Poprawka 43

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 47 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(47a) Władze lokalne i regionalne odgrywają zasadniczą rolę w realizacji i powodzeniu Programu. Zdecentralizowane zarządzanie za pośrednictwem co najmniej jednej agencji narodowej jest główną zaletą programu Erasmus+, ponieważ umożliwia bliskie kontakty z beneficjentami, docieranie do nowych podmiotów i małych organizacji oraz skuteczne uwzględnianie

	różnorodności regionalnej, kulturowej i językowej, w tym w regionach przygranicznych. W państwach członkowskich, w których wymagają tego konstytucja lub struktury zarządzania, należy zachować możliwość wyznaczenia więcej niż jednej agencji narodowej, ponieważ wspiera ona skuteczną realizację Programu, wzmacnia włączenie społeczne i oddziaływanie lokalne, a także zachowuje jego oddolny charakter.

Poprawka 44

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 48

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(48) Program powinien wykorzystać potencjał byłych uczestników programu Erasmus+ i wspierać powiązaną działalność przez zachęcanie ich do promowania Programu.	(48) Program powinien wykorzystać potencjał byłych uczestników programu Erasmus+ i wspierać powiązaną działalność przez zachęcanie ich do promowania Programu***, nie zastępując przy tym płatnego personelu lub profesjonalnych działań informacyjnych***.

Poprawka 45

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 49

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(49) Należy podjąć działania w celu usprawnienia zarządzania Programem i osiągnięcia korzyści skali, w tym przez ***ograniczenie i zmniejszenie liczby*** agencji narodowych.	(49) Należy podjąć działania w celu usprawnienia zarządzania Programem i osiągnięcia korzyści skali, w tym przez ***zapewnienie wsparcia technicznego, zasobów, szkoleń i koordynacji, aby zagwarantować spójną i konsekwentną realizację Programu przez wszystkie agencje narodowe i wykonawcze, pod warunkiem że takie środki nie spowodują pogorszenia jakości usług, ograniczenia bezpośredniego kontaktu z beneficjentami, utraty miejsc pracy ani niepewnych warunków zatrudnienia.***

	Takie środki nie mogą osłabiać dostępności, zasięgu ani zdolności operacyjnych agencji narodowych***, a także wsparcia udzielanego na dowolnym szczeblu organizacjom i beneficjentom, w tym organizacjom oddolnym***.

Poprawka 46

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 51

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(51) W celu zapewnienia ciągłości udzielania wsparcia w odnośnej dziedzinie polityki i w celu umożliwienia rozpoczęcia wdrażania wraz z rozpoczęciem obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034 niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie i być stosowane od dnia 1 stycznia 2028 r.,	(51) W celu zapewnienia ciągłości udzielania wsparcia w odnośnej dziedzinie polityki***, uniknięcia zakłóceń, które mogłyby negatywnie wpłynąć na uczestników lub beneficjentów*** i ***ich personel, a także*** w celu umożliwienia rozpoczęcia wdrażania wraz z rozpoczęciem obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034 niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie i być stosowane od dnia 1 stycznia 2028 r. ***W ramach transformacji powinno się traktować priorytetowo ciągłość wsparcia dla beneficjentów i uczestników***, ***w szczególności tych o mniejszych szansach. Powinno się też zadbać o to, by transformacja ta nie miała negatywnego wpływu na zatrudnienie, ciągłość umów i warunki pracy w organizacjach wdrażających Program,***

Poprawka 47

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Niniejsze rozporządzenie ustanawia Erasmus+, program działań Unii w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu (zwany dalej	Niniejsze rozporządzenie ustanawia Erasmus+, program działań Unii w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu (zwany dalej

„Programem”), oraz określa cele Programu, jego budżet na lata 2028–2034, formy finansowania unijnego oraz zasady przyznawania takiego finansowania. Niniejsze rozporządzenie ustanawia również Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej.

„Programem”), oraz określa cele Programu, jego budżet na lata 2028–2034, formy finansowania unijnego oraz zasady przyznawania takiego finansowania. Niniejsze rozporządzenie ustanawia również Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej. ***Program przyczynia się do rozwoju edukacji, kształcenia, młodzieży, sportu i wolontariatu jako obszarów interesu publicznego oraz jest realizowany w sposób wspierający sprawiedliwość społeczną, równość, godną pracę i demokratyczne uczestnictwo.***

Poprawka 48

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(1) „dorosły słuchacz” oznacza osobę, która przerwała lub ukończyła kształcenie i szkolenie wstępne i uczestniczy w uczeniu się formalnym, pozaformalnym lub nieformalnym, ***w tym młodzież NEET***;	(1) „dorosły słuchacz” oznacza osobę, ***w tym niekształcącą się, niepracującą ani nieszkolącą się (młodzież NEET),*** która przerwała lub ukończyła kształcenie i szkolenie wstępne i uczestniczy w uczeniu się formalnym, pozaformalnym lub nieformalnym ***w celu wspierania między innymi rozwoju osobistego***, ***aktywnego obywatelstwa, włączenia społecznego oraz dostępu do wysokiej jakości i trwałego zatrudnienia***;

Poprawka 49

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(2) „edukacja dorosłych” oznacza każdą formę uczenia się formalnego, pozaformalnego lub nieformalnego dla dorosłych, która obejmuje możliwości rozwoju umiejętności, podnoszenia i zmiany kwalifikacji z myślą o ***konkurencyjności i która zwiększa***	(2) „edukacja dorosłych” oznacza każdą formę uczenia się formalnego, pozaformalnego lub nieformalnego dla dorosłych, która obejmuje możliwości rozwoju umiejętności, ***w tym umiejętności społecznych, a także*** podnoszenia i zmiany kwalifikacji***,*** z myślą o ***wspieraniu rozwoju***

spójność społeczną i wspiera aktywne uczestnictwo w życiu społecznym;	***osobistego i postępu społecznego oraz innowacji sprzyjających włączeniu społecznemu, zwiększaniu spójności społecznej i wspieraniu aktywnego uczestnictwa*** w życiu społecznym***, w tym dostępu do wysokiej jakości i trwałego zatrudnienia, rozwoju kariery zawodowej oraz wspierania zmian sytuacji na rynku pracy***;

Poprawka 50

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(5a) „Europejski Korpus Solidarności" oznacza inicjatywę Unii zapewniającą osobom młodym możliwości uczestnictwa w działaniach solidarnościowych, wolontariackich i działaniach na rzecz zaangażowania społeczności, zarówno w Unii, jak i poza nią, które to działania dotyczą wyzwań społecznych, środowiskowych lub humanitarnych, przy czym mają one charakter niedochodowy i dobrowolny, obejmują silny wymiar edukacyjny i obywatelski oraz przyczyniają się do wzmocnienia solidarności, demokracji, obywatelstwa, spójności społecznej i włączenia społecznego oraz wartości europejskich;

Poprawka 51

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(6) „Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej" oznacza ***działania wolontariackie***, które wspierają pokryzysowe długoterminowe operacje pomocy humanitarnej i współpracy na rzecz rozwoju w państwach trzecich	(6) „Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej" oznacza ***inicjatywę Unii zapewniającą ludziom możliwość udziału w działaniach wolontariackich***, które wspierają pokryzysowe długoterminowe operacje pomocy

niestowarzyszonych z Programem i które mają zapewniać opartą na potrzebach pomoc w celu zapobiegania ludzkiemu cierpieniu i łagodzenia go oraz zachowania trwałej godności ludzkiej w obliczu kryzysów, oraz które obejmują działania mające na celu zwiększanie gotowości na wypadek klęsk żywiołowych i zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju oraz przyczynianie się do wzmocnienia odporności i zdolności społeczności podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami żywiołowymi do radzenia sobie z kryzysami i do odbudowy po kryzysie;	humanitarnej i współpracy na rzecz rozwoju w państwach trzecich niestowarzyszonych z Programem i które mają zapewniać opartą na potrzebach pomoc w celu zapobiegania ludzkiemu cierpieniu i łagodzenia go oraz zachowania trwałej godności ludzkiej w obliczu kryzysów, oraz które obejmują działania mające na celu zwiększanie gotowości na wypadek klęsk żywiołowych i zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju oraz przyczynianie się do wzmocnienia odporności i zdolności społeczności podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami żywiołowymi do radzenia sobie z kryzysami i do odbudowy po kryzysie;

Poprawka 52

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 12

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(12) „osoby o mniejszych szansach” oznaczają ***osoby***, ***które z przyczyn ekonomicznych, społecznych, kulturowych, geograficznych lub zdrowotnych,*** ze względu na pochodzenie ***ze środowiska migracyjnego*** lub z ***powodów takich jak niepełnosprawność i trudności w nauce lub z*** innych powodów***, w tym z powodów*** mogących stanowić dyskryminację wymienionych w art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej***, zmagają się z trudnościami stojącymi na przeszkodzie w skutecznym dostępie do możliwości oferowanych w ramach Programu***;	(12) „osoby o mniejszych szansach” oznaczają ***kwalifikujących się uczestników Programu***, ***którzy napotykają bariery strukturalne lub sytuacyjne stojące na przeszkodzie w skutecznym dostępie do możliwości oferowanych w ramach Programu, w tym bariery związane z niskimi dochodami lub ubóstwem, zamieszkiwaniem na obszarach wiejskich, odległych, w regionach najbardziej oddalonych oraz w krajach i terytoriach zamorskich, pochodzeniem kulturowym lub*** ze ***środowiska migracyjnego, statusem prawnym uchodźcy, niepełnosprawnością, długotrwałymi problemami zdrowotnymi, bezdomnością lub niepewnymi warunkami mieszkaniowymi, niekorzystną sytuacją edukacyjną, bezrobociem, dyskryminacją ze*** względu na ***płeć,*** pochodzenie ***etniczne*** lub ***rasowe lub*** z innych powodów mogących stanowić dyskryminację wymienionych w art. 21

Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;

Poprawka 53

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 16

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(16) „osoba ucząca się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego” oznacza osobę przyjętą w celu kształcenia się w ramach programu kształcenia i szkolenia zawodowego, także ustawicznego, na jakimkolwiek poziomie od poziomu ponadpodstawowego do poziomu policealnego lub osobę, która niedawno ukończyła taki program lub uzyskała kwalifikację w ramach takiego programu;	(16) „osoba ucząca się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego” oznacza osobę przyjętą w celu kształcenia się w ramach programu kształcenia i szkolenia zawodowego, także ustawicznego, na jakimkolwiek poziomie od poziomu ponadpodstawowego do poziomu policealnego***, którego celem jest wyposażenie osób w wiedzę, umiejętności i kompetencje wymagane do wykonywania określonych zawodów*** lub ***szerzej – do funkcjonowania na rynku pracy, w celu uzyskania kwalifikacji zawodowych, lub*** osobę, która niedawno ukończyła taki program lub uzyskała kwalifikację w ramach takiego programu***, lub osobę uczestniczącą w przygotowaniu zawodowym w formie przyuczenia do zawodu dla młodych lub dorosłych osób uczących się bądź w szkoleniu dla pracowników i osób poszukujących pracy***;

Poprawka 54

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 17

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(17) „wolontariat” oznacza działanie nieodpłatne, które odnosi się do wyzwań społecznych lub humanitarnych i obejmuje wyraźny element uczenia się;	(17) „wolontariat” oznacza działanie nieodpłatne ***trwające przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy***, które odnosi się do wyzwań społecznych lub humanitarnych***, przyczynia się do solidarności, wzmacniania społeczności*** i ***aktywności obywatelskiej oraz*** obejmuje

wyraźny element uczenia się;

Poprawka 55

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 1 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Celem ogólnym Programu jest przyczynianie się do budowania odpornej, konkurencyjnej ***i spójnej*** Europy przez promowanie wysokiej jakości uczenia się przez całe życie, podnoszenie umiejętności i kompetencji przydatnych w życiu i ***pracy*** dla wszystkich, przy jednoczesnym wspieraniu wartości ***Unii***, uczestnictwa w życiu demokratycznym i społecznym, solidarności, włączenia społecznego i równych szans w UE i poza nią. Program ***będzie kluczowym instrumentem tworzenia unii umiejętności***, rozwijania europejskiego obszaru edukacji ***i*** wspierania europejskiej współpracy strategicznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym programów sektorowych będących jej podstawą.	Celem ogólnym Programu jest przyczynianie się do budowania odpornej, ***sprawiedliwej społecznie, zrównoważonej, prosperującej, spójnej i*** konkurencyjnej Europy przez promowanie wysokiej jakości uczenia się przez całe życie ***oraz rozwoju osobistego***, ***edukacyjnego i zawodowego przez*** podnoszenie umiejętności i kompetencji przydatnych w życiu***, pracy*** i ***aktywnym obywatelstwie*** dla wszystkich, przy jednoczesnym wspieraniu ***poczucia tożsamości europejskiej i*** wartości ***europejskich***, uczestnictwa w życiu demokratycznym i społecznym, ***dialogu międzykulturowego, poszanowania różnorodności,*** solidarności, włączenia społecznego i równych szans w UE i poza nią. Program ***promuje równoważność***, ***przepuszczalność i płynne przejścia między różnymi obszarami kształcenia i szkolenia na wszystkich etapach życia. Przy zdecydowanym nacisku na mobilność edukacyjną Program stanowi również kluczowy instrument*** rozwijania europejskiego obszaru edukacji***, w tym unii umiejętności, oraz*** wspierania europejskiej współpracy strategicznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym programów sektorowych będących jej podstawą. ***Program zapewnia zrównoważone możliwości dla wszystkich grup wiekowych i wszystkich środowisk uczenia się, umożliwiając dzieciom we wczesnym dzieciństwie, młodzieży i dorosłym osobom uczącym się uczestnictwo w kształceniu i szkoleniu formalnym, pozaformalnym i nieformalnym oraz wspierając organizacje, które służą tym grupom.***

	Program sprzyja rozwojowi kompetencji i wykorzystuje istniejące możliwości uczenia się w całej Unii.

Poprawka 56

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Program przyczyni się do współpracy w zakresie polityki młodzieżowej i do dalszego rozwoju europejskiego wymiaru sportu. Celem jest wspieranie bardziej inkluzywnej, zjednoczonej i silnej Europy przez upodmiotowienie osób młodych, wzmocnienie więzi między społecznościami i promowanie solidarności w drodze konstruktywnego zaangażowania i współpracy. Sport odgrywa kluczową rolę w promowaniu włączenia społecznego, zdrowia i edukacji oraz rozwoju społeczności lokalnych. Dzięki inwestowaniu w młodzież, wolontariat i sport Program ma na celu tworzenie silniejszych i lepiej połączonych społeczeństw, zachęcanie do zaangażowania obywatelskiego i demokratycznego oraz przyczynianie się do spójności społecznej na wszystkich szczeblach.	Program przyczyni się do współpracy w zakresie polityki młodzieżowej i do dalszego rozwoju europejskiego wymiaru sportu. Celem jest wspieranie bardziej inkluzywnej, zjednoczonej i silnej Europy przez upodmiotowienie osób młodych, wzmocnienie więzi między społecznościami i promowanie ***aktywności obywatelskiej oraz*** solidarności w drodze konstruktywnego zaangażowania i współpracy. Sport odgrywa kluczową rolę w promowaniu włączenia społecznego, zdrowia i edukacji oraz rozwoju społeczności lokalnych. Dzięki inwestowaniu w młodzież, wolontariat i sport Program ma na celu tworzenie silniejszych i lepiej połączonych społeczeństw, zachęcanie do zaangażowania obywatelskiego i demokratycznego oraz przyczynianie się do spójności społecznej na wszystkich szczeblach. ***Wszystkie zainteresowane strony realizujące Program zapewniają sprawiedliwe, bezpieczne i godne warunki pracy dla personelu, osób pracujących z młodzieżą, trenerów i wolontariuszy zaangażowanych w działania wspierane przez Program oraz w pełni przestrzegają prawa pracy, praw pracowniczych i układów zbiorowych.***

Poprawka 57

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 1 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Program zapewnia współpracę ze społeczeństwem obywatelskim zarówno przy jego opracowywaniu, jak i realizacji. Propagowanie wartości unijnych oraz promowanie równości i włączenia społecznego wymaga solidnego wsparcia dla wszystkich organizacji ułatwiających działania w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, przy zapewnieniu, aby zdolności organizacyjne umożliwiały udzielanie wsparcia wszystkim Europejczykom, tak by mogli oni korzystać z Programu.

Poprawka 58

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) wspieranie poprawy edukacji, umiejętności i kompetencji, ze szczególnym uwzględnieniem ***ich znaczenia dla rynku pracy*** oraz ***rozwoju zawodowego i osobistego***, a także ***wkładu w tworzenie konkurencyjnego,*** zrównoważonego i ***spójnego społeczeństwa***;	a) wspieranie poprawy edukacji, umiejętności i kompetencji, ze szczególnym uwzględnieniem ***całościowego rozwoju każdej osoby, zapewniania rozwoju osobistego i zawodowego*** oraz ***wkładu w tworzenie spójnego społeczeństwa***, ***przy jednoczesnym wspieraniu zdolności do zatrudnienia, przedsiębiorczości i mobilności zawodowej oraz pomaganiu w reagowaniu na zmieniające się potrzeby gospodarki europejskiej,*** a także ***na rzecz*** zrównoważonego ***wzrostu*** i ***konkurencyjności***;

Poprawka 59

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera a a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	aa) wspieranie mobilności edukacyjnej jako kluczowego instrumentu rozwoju osobistego i zawodowego, umożliwiającego wszystkim osobom uczącym się szeroki dostęp do mobilności;

Poprawka 60

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) wspieranie poczucia tożsamości europejskiej i aktywnej postawy obywatelskiej, zwiększanie solidarności i czynnego uczestnictwa w społeczeństwie i demokracji, wywieranie pozytywnego wpływu społecznego, zwiększanie odporności i gotowości do przewidywania zagrożeń o różnym charakterze, zapobiegania im i reagowania na nie;	b) wspieranie poczucia tożsamości europejskiej i aktywnej postawy obywatelskiej, zwiększanie solidarności i czynnego uczestnictwa w społeczeństwie i demokracji, wywieranie pozytywnego wpływu społecznego, zwiększanie odporności i gotowości do przewidywania zagrożeń o różnym charakterze, zapobiegania im i reagowania na nie***, przy jednoczesnym uznaniu spójności społecznej, bezpieczeństwa zatrudnienia i zmniejszania nierówności za środki do osiągnięcia tych celów***;

Poprawka 61

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
c) wspieranie jakości, włączenia, sprawiedliwości, zrównoważoności, kreatywności, innowacji, doskonałości i współpracy transgranicznej, a przez to zwiększanie atrakcyjności ***i konkurencyjności*** Europy na świecie, we wszystkich dziedzinach kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu;	c) wspieranie jakości, włączenia, sprawiedliwości, zrównoważoności, kreatywności, innowacji, doskonałości i współpracy transgranicznej, a przez to zwiększanie atrakcyjności Europy na świecie, we wszystkich dziedzinach kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu;

Poprawka 62

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
d) angażowanie i wzmacnianie pozycji osób młodych, aby nabywały i rozwijały kompetencje zawodowe i osobiste oraz aktywnie uczestniczyły w życiu społecznym i demokratycznym, jak i włączenie ich do projektu europejskiego;	d) angażowanie i wzmacnianie pozycji osób młodych, aby nabywały i rozwijały kompetencje zawodowe i osobiste ***przez uczenie się formalne, pozaformalne i nieformalne*** oraz aktywnie uczestniczyły w życiu społecznym i demokratycznym, jak i włączenie ich do projektu europejskiego***, przy jednoczesnym wspieraniu ich dostępu do wysokiej jakości i trwałego zatrudnienia oraz godnych warunków pracy, a także ułatwianiu i wspieraniu wdrażania strategii UE na rzecz młodzieży, europejskiego programu pracy z młodzieżą oraz innych inicjatyw Unii w dziedzinie młodzieży***;

Poprawka 63

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
e) wspieranie rozwoju polityki, w tym w ***zakresie obiegu umiejętności***, przyspieszenia reform i modernizacji na poziomie systemów, we wszystkich dziedzinach kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu, zapewniając ich większą skuteczność, odporność i inkluzywność;	e) wspieranie rozwoju polityki ***oraz ułatwianie współpracy transgranicznej i upowszechniania inicjatyw***, w tym ***na rzecz wzmacniania europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie, a także przyczynianie się do doskonałości*** w ***dziedzinie kształcenia i szkolenia***, przyspieszenia reform i modernizacji na poziomie systemów, we wszystkich dziedzinach kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu, zapewniając ich większą skuteczność, odporność i inkluzywność;

Poprawka 64

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 – ustęp 2 – litera e a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ea) poprawa walidacji i uznawania kwalifikacji i wcześniejszej nauki we wszystkich środowiskach edukacyjnych – czy to formalnych, pozaformalnych czy nieformalnych – a także przyczynienie się do automatycznego uznawania kwalifikacji i okresów nauki za granicą, pod warunkiem że spełniają one równorzędne normy jakości w stosunku do porównywalnych kwalifikacji nabytych w Unii;

Poprawka 65

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
f) zapewnienie osobom młodym łatwo dostępnych możliwości zaangażowania się w działania solidarnościowe i humanitarne, które wywołują pozytywne zmiany społeczne w Unii i poza nią (w tym ostatnim przypadku przez ustanowienie Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej), przy jednoczesnym podnoszeniu i odpowiedniej walidacji ich kompetencji, a także ułatwianiu im stałego aktywnego zaangażowania obywatelskiego;	f) zapewnienie osobom młodym łatwo dostępnych możliwości zaangażowania się w działania solidarnościowe***,*** ***wolontariackie*** i humanitarne, które wywołują pozytywne zmiany społeczne w Unii i poza nią (w tym ostatnim przypadku przez ustanowienie Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej), przy jednoczesnym podnoszeniu i odpowiedniej walidacji ich kompetencji, ***w tym umiejętności i kompetencji miękkich,*** a także ułatwianiu im stałego aktywnego zaangażowania obywatelskiego;

Poprawka 66

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera g

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
g) promowanie europejskiego modelu sportu przez inwestowanie w sport	g) promowanie europejskiego modelu sportu przez inwestowanie w sport

powszechny, zwłaszcza działania wolontariackie, zapewnianie dostępności, promowanie uczestnictwa, ochronę uczciwości, wspieranie dobrego zarządzania oraz wzmacnianie społecznej, edukacyjnej i wspólnotowej roli sportu za pomocą działań koncentrujących się na budowaniu sprawiedliwego, inkluzywnego i zrównoważonego systemu sportu w całej Europie**.**	powszechny, zwłaszcza działania wolontariackie, zapewnianie dostępności, promowanie uczestnictwa, ochronę uczciwości, wspieranie dobrego zarządzania oraz wzmacnianie społecznej, edukacyjnej i wspólnotowej roli sportu za pomocą działań koncentrujących się na budowaniu sprawiedliwego, inkluzywnego i zrównoważonego systemu sportu w całej Europie***, przy zagwarantowaniu sprawiedliwych, bezpiecznych i godnych warunków pracy pracownikom, instruktorom, trenerom, sportowcom i wolontariuszom w sektorze sportu;***

Poprawka 67

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Państwa członkowskie i państwa trzecie stowarzyszone z Programem wykazują, że przestrzegają praworządności oraz respektują zasady, wartości i prawa podstawowe, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu. Komisja ustanawia proporcjonalne mechanizmy zapewniania jakości i monitorowania w celu sprawdzenia, czy instytucje i organizacje otrzymujące wsparcie z programu przestrzegają wartości demokratycznych, praw człowieka i zasad niedyskryminacji oraz promują te wartości, prawa i zasady, a także zapewnia odpowiednie środki następcze w przypadku ich nieprzestrzegania.

Poprawka 68

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) wsparcie w zakresie budowania zdolności.	b) ***współpraca organizacji i instytucji oraz*** wsparcie w zakresie budowania zdolności.

Poprawka 69

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 3a
	Grupy docelowe i organizacje uczestniczące
	1. Potencjalne grupy docelowe i organizacje uczestniczące w Programie są następujące:
	a) w przypadku projektów dotyczących edukacji wyższej: studenci (krótkiego cyklu, pierwszego, drugiego lub trzeciego stopnia), wykładowcy i profesorowie szkół wyższych, kadra instytucji szkolnictwa wyższego, instruktorzy i specjaliści w przedsiębiorstwach;
	b) w przypadku projektów dotyczących kształcenia i szkolenia zawodowego: praktykanci i uczniowie odbywający kształcenie i szkolenie zawodowe, specjaliści i instruktorzy w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, kadra organizacji zajmujących się wstępnym kształceniem i szkoleniem zawodowym, instruktorzy i specjaliści w przedsiębiorstwach;
	c) w przypadku projektów dotyczących edukacji szkolnej: członkowie kadry kierowniczej szkół, nauczyciele i inni pracownicy szkół, uczniowie na etapie edukacji przedszkolnej, podstawowej i średniej;
	d) w przypadku projektów

	dotyczących edukacji dorosłych: członkowie organizacji zajmujących się edukacją niezawodową dorosłych, instruktorzy, kadra i osoby uczące się w ramach edukacji niezawodowej dorosłych;
	e) w przypadku projektów dotyczących młodzieży: osoby młode, osoby pracujące z młodzieżą, kadra i członkowie organizacji pracujących z młodzieżą;
	f) w przypadku projektów dotyczących sportu: specjaliści i wolontariusze w dziedzinie sportu, sportowcy i trenerzy;
	2. Organizacją uczestniczącą zaangażowaną w projekt Erasmus+ jako koordynator albo partner może być dowolna organizacja działająca w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży lub sportu i mająca siedzibę w państwie członkowskim UE lub w państwie trzecim stowarzyszonym z Programem.
	3. Komisja Europejska może w razie potrzeby rozszerzyć listę potencjalnych grup docelowych i organizacji uczestniczących.

Poprawka 70

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) mobilność edukacyjną osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kadry kształcenia i szkolenia zawodowego;	b) mobilność edukacyjną osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kadry kształcenia i szkolenia zawodowego***, w tym praktykantów i osób uczących się w miejscu pracy***;

Poprawka 71

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 4 – ustęp 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
d) mobilność edukacyjną dorosłych słuchaczy i kadry edukacji dorosłych.	d) mobilność edukacyjną dorosłych słuchaczy i kadry ***w kontekstach formalnej i nieformalnej*** edukacji dorosłych.

Poprawka 72

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) ***wolontariat*** w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności***, w tym Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej.***	b) ***działania*** w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności ***dzielą się na dwa komponenty:***
	(i) uczestnictwo osób młodych w działaniach solidarnościowych, w tym w działaniach wolontariackich, w działaniach służących tworzeniu sieci projektów solidarnościowych i w realizacji środków na rzecz jakości i wsparcia;
	(ii) uczestnictwo osób w działaniach solidarnościowych związanych z pomocą humanitarną („Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej”), w tym, w stosownych przypadkach, działania edukacyjne i szkoleniowe związane z wolontariatem w organizacjach zajmujących się ochroną ludności i ratownictwem, takich jak straż pożarna, służby ratownictwa medycznego i operacji ratunkowych, w tym w kontekście transgranicznym.
	Wolontariat może odbywać się w kraju innym niż kraj zamieszkania uczestnika, albo w kraju zamieszkania uczestnika. Działania wolontariackie gwarantują pełne poszanowanie międzynarodowego prawa humanitarnego, praw człowieka i międzynarodowych norm pracy, zapewniają bezpieczeństwo, godność i odpowiednie przygotowanie wolontariuszy

	oraz gwarantują, że takie działania nie zastępują płatnej pracy humanitarnej, lokalnego zatrudnienia lub profesjonalnych usług publicznych w społecznościach przyjmujących, tylko je uzupełniają. Wolontariat nie zastępuje staży ani pracy i nie jest tożsamy z zatrudnieniem. Opiera się na pisemnej umowie o wolontariat i jest realizowany w pełnej zgodności z normami pracy, z zasadą godności ludzkiej, a także z zasadami odpowiedniego przygotowania i odpowiedniej ochrony wolontariuszy, zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.

Poprawka 73

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. W dziedzinie sportu Program wspiera mobilność edukacyjną sportowców i osób zajmujących się sportem powszechnym oraz mobilność edukacyjną personelu sportowego.	3. W dziedzinie sportu Program wspiera mobilność edukacyjną sportowców i osób zajmujących się sportem powszechnym oraz mobilność edukacyjną personelu sportowego***, przy jednoczesnym zachowaniu społecznego i niekomercyjnego charakteru sportu na poziomie najbliższym obywatelom***.

Poprawka 74

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 4 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) środki takie jak pomoc językowa, wizyty przygotowawcze, szkolenia i współpraca wirtualna.	b) środki takie jak pomoc językowa, wizyty przygotowawcze, szkolenia i współpraca wirtualna***, zapewniające dostępność już w fazie projektowania***.

Poprawka 75

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	4a. Mobilność edukacyjna kadry obejmuje nauczycieli, trenerów i inny personel edukacyjny we wszystkich sektorach. Państwa członkowskie i kraje uczestniczące zapewniają, aby mobilność kadry była wliczana do czasu pracy i uznawana za element ustawicznego doskonalenia zawodowego oraz aby przewidziano odpowiednie środki dotyczące zastępstw, wsparcia językowego i dostępności w celu umożliwienia udziału.

Poprawka 76

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 5 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) stypendia Erasmus+ w strategicznych dziedzinach edukacji, w tym w ramach wspólnych programów studiów;	a) stypendia Erasmus+ w strategicznych dziedzinach edukacji ***i szkolenia***, w tym w ramach wspólnych programów studiów ***oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, przy zapewnieniu, aby dostęp do nich opierał się na zasadach włączenia społecznego i sprawiedliwości społecznej***;

Poprawka 77

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 5 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) stypendia Erasmus Mundus;	b) stypendia Erasmus Mundus***, przy jednoczesnym promowaniu sprawiedliwej i cyrkulacyjnej mobilności dla uczestniczących studentów i pracowników***;

Poprawka 78

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 5 – akapit 1 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	da) ukierunkowane programy mobilności edukacyjnej i współpracy dla nauczycieli, trenerów i innego personelu edukacyjnego, w tym za pośrednictwem akademii nauczycielskich Erasmus+ i podobnych inicjatyw, w ramach wstępnego i ustawicznego rozwoju zawodowego, z odpowiednim uznawaniem i walidacją na szczeblu krajowym.

Poprawka 79

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział II – sekcja 2 – tytuł

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Wsparcie w zakresie budowania zdolności	***Współpraca organizacji i instytucji oraz budowanie zdolności w Europie***

Poprawka 80

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) partnerstwa na rzecz współpracy, w tym partnerstwa na małą skalę w celu ułatwiania szerszego i bardziej włączającego dostępu do Programu;	a) partnerstwa na rzecz współpracy, w tym partnerstwa na małą skalę w celu ułatwiania szerszego i bardziej włączającego dostępu do Programu***, ze zwróceniem szczególnej uwagi na organizacje oddolne, instytucje publiczne i organizacje o ograniczonych zdolnościach administracyjnych***;

Poprawka 81

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) partnerstwa na rzecz doskonałości i innowacji, w ***oparciu o sojusze w*** ramach inicjatywy Uniwersytety Europejskie, ***centra*** doskonałości zawodowej, ***europejskie akademie nauczycielskie***, Europejski sojusz szkół***, wspólne programy studiów, inicjatywę Europejska młodzież razem oraz*** sojusze współpracy sportowej.	b) partnerstwa na rzecz doskonałości i innowacji ***oraz wymiany najlepszych praktyk***, ***przy dalszym wspieraniu sojuszy*** w ramach inicjatywy Uniwersytety Europejskie, ***centrów*** doskonałości zawodowej, ***europejskich akademii nauczycielskich***, ***wspólnych programów studiów oraz inicjatywy Europejska młodzież razem, a także w oparciu o te inicjatywy w celu tworzenia nowych inicjatyw, takich jak*** Europejski sojusz szkół ***i europejskie*** sojusze współpracy sportowej***, w tym projektów współpracy mających na celu promowanie doskonałości w kształceniu i szkoleniu zawodowym, uczestnictwa w konkursach umiejętności oraz wzajemnego uczenia się wśród organizatorów szkoleń, a także współpracy z przedsiębiorstwami w ramach inicjatyw na rzecz doskonałości w kształceniu i szkoleniu zawodowym***.

Poprawka 82

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 7 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) eksperymentowanie, przygotowywanie i wdrażanie unijnych programów i narzędzi politycznych dotyczących umiejętności, kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu[21];	a) eksperymentowanie, przygotowywanie i wdrażanie unijnych programów i narzędzi politycznych dotyczących umiejętności, kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu[21], ***w tym inicjatyw związanych z zaradzeniem niedoborom umiejętności i siły roboczej oraz uczeniem się w miejscu pracy, przygotowaniem zawodowym i ścieżkami mobilności, w szczególności w MŚP;***
[21] W szczególności: europejskie ramy kwalifikacji (ERK); europejskie ramy odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym	[21] W szczególności: europejskie ramy kwalifikacji (ERK); europejskie ramy odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym

(EQAVET); europejski rejestr agencji ds. zapewniania jakości (EQAR); sieci ENIC (europejska sieć krajowych ośrodków informacji nt. uznania akademickiego i mobilności środowisk akademickich) i NARIC (sieć krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji), sieć Euroguidance, wspólne ramy i narzędzia świadczenia lepszych usług w zakresie umiejętności i kwalifikacji (Europass), sieć Eurydice, krajowych koordynatorów ds. edukacji dorosłych, centralne i krajowe usługi wsparcia platform internetowych, europejski obszar szkolnictwa wyższego (EHEA) i krajowe punkty odniesienia do celów monitorowania losów absolwentów, serwis internetowy Youth Wiki, sieć Eurodesk, Europejskie Forum Młodzieży, Youthpass, krajowe grupy robocze wdrażające unijny dialog młodzieżowy oraz krajowe organy koordynujące wdrażanie Europejskiego Tygodnia Sportu na szczeblu krajowym.	(EQAVET); europejski rejestr agencji ds. zapewniania jakości (EQAR); sieci ENIC (europejska sieć krajowych ośrodków informacji nt. uznania akademickiego i mobilności środowisk akademickich) i NARIC (sieć krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji), sieć Euroguidance, wspólne ramy i narzędzia świadczenia lepszych usług w zakresie umiejętności i kwalifikacji (Europass), sieć Eurydice, krajowych koordynatorów ds. edukacji dorosłych, centralne i krajowe usługi wsparcia platform internetowych, europejski obszar szkolnictwa wyższego (EHEA) i krajowe punkty odniesienia do celów monitorowania losów absolwentów, serwis internetowy Youth Wiki, sieć Eurodesk, Europejskie Forum Młodzieży, Youthpass, krajowe grupy robocze wdrażające unijny dialog młodzieżowy oraz krajowe organy koordynujące wdrażanie Europejskiego Tygodnia Sportu na szczeblu krajowym.

Poprawka 83

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 7 – akapit 1 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ba) dialog w zakresie polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia, młodzieży, sportu i wolontariatu oraz współpraca z odpowiednimi interesariuszami, w tym różnorodne działania takie jak konferencje i inne rodzaje imprez, wspieranie współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz wspieranie funkcjonowania unijnego dialogu młodzieżowego, ogólnounijnych sieci i europejskich organizacji;

Poprawka 84

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 7 – akapit 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
c) rozpowszechnianie i komunikację.	c) rozpowszechnianie i komunikację ***zapewniające przejrzystość, dostępność i pluralizm***.

Poprawka 85

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Przy wdrażaniu niniejszego rozporządzenia Komisja, państwa członkowskie i państwa trzecie stowarzyszone z Programem zapewniają inkluzywne podejście we wszystkich działaniach.	1. Przy wdrażaniu niniejszego rozporządzenia Komisja, państwa członkowskie i państwa trzecie stowarzyszone z Programem zapewniają inkluzywne podejście we wszystkich działaniach***, w tym poprzez zaradzenie nierównościom strukturalnym związanym ze statusem społeczno-ekonomicznym, niepełnosprawnością, płcią, statusem migracyjnym, sytuacją w zakresie zatrudnienia, niekorzystną sytuacją terytorialną i innymi formami dyskryminacji, a także stworzenie takich warunków uczestnictwa, by nie było ono uzależnione od zdolności finansowej***.

Poprawka 86

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Komisja, państwa członkowskie i państwa trzecie stowarzyszone z Programem podejmują skuteczne działania, aby promować włączenie, różnorodność i sprawiedliwość, solidarność ***i*** równe szanse, w szczególności w celu zapewnienia uczestnictwa w Programie osób o mniejszych szansach.	2. Komisja, państwa członkowskie i państwa trzecie stowarzyszone z Programem podejmują skuteczne działania, aby promować włączenie, różnorodność i sprawiedliwość, solidarność ***oraz zapewniać*** równe szanse, w szczególności w celu zapewnienia uczestnictwa w Programie osób o mniejszych szansach***, a także podejmują wszelkie odpowiednie środki, aby zapobiegać sytuacjom, w***

	których uczestnictwo prowadziłoby do trudności finansowych lub ubóstwa osób pracujących.

Poprawka 87

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. Komisja wspiera dostęp do Programu od najmłodszych lat i niezależnie od statusu społeczno-ekonomicznego. W tym celu zapewnia środki ułatwiające uczestnictwo osób o mniejszych szansach, w tym, ***w stosownych przypadkach, mechanizmy wsparcia finansowego***.	3. Komisja wspiera dostęp do Programu od najmłodszych lat i ***dla wszystkich grup docelowych,*** niezależnie od statusu społeczno-ekonomicznego. W tym celu zapewnia środki ułatwiające uczestnictwo osób o mniejszych szansach***.*** ***Środki te obejmują między innymi wsparcie finansowe i mechanizmy płatności zaliczkowych***, ***odpowiednie pokrycie kosztów mobilności, wsparcie mieszkaniowe, działania przygotowawcze oraz rekompensatę za dodatkowe koszty związane z niepełnosprawnością lub niekorzystną sytuacją społeczno-ekonomiczną, aby ułatwić*** w szczególności uczestnictwo osób o mniejszych szansach, utrudnione ze względów finansowych. ***Środki te obejmują również procesy domyślnie cyfrowe, w*** tym ***podpisy elektroniczne oraz uproszczone i zgodne z zasadami dostępności wymogi dotyczące dokumentacji***, ***a także jasne i spójne przepływy pracy, aby zmniejszyć nieproporcjonalne wymogi administracyjne dla uczestników***. ***Jest to korzystne także dla MŚP, organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz pośredników wspierających mobilność.***

Poprawka 88

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. Komisja może dostosować, na podstawie obiektywnych kryteriów, mechanizmy wsparcia finansowego w celu poprawy dostępu dla osób o mniejszych szansach lub może upoważnić agencje narodowe, o których mowa w art. 19, do takiego dostosowania.	4. Komisja może dostosować, na podstawie obiektywnych kryteriów, mechanizmy wsparcia finansowego w celu poprawy dostępu dla osób o mniejszych szansach lub może upoważnić agencje narodowe, o których mowa w art. 19, do takiego dostosowania***, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego pokrycia dodatkowych kosztów mobilności ponoszonych przez beneficjentów z regionów oddalonych, wyspiarskich, górskich, regionów o niedostatecznym dostępie do usług oraz regionów najbardziej oddalonych, a także z krajów i terytoriów zamorskich stowarzyszonych z Unią oraz do tych regionów, krajów i terytoriów***.

Poprawka 89

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	4a. Komisja dopilnowuje, aby program przyczyniał się do uczenia się przez całe życie poprzez zapewnianie osobom uczącym się możliwości mobilności w późniejszym okresie ich życia.

Poprawka 90

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
5. Koszty środków ułatwiających lub wspierających uczestnictwo osób o mniejszych szansach nie mogą stanowić uzasadnienia dla odrzucenia wniosku w ramach Programu.	5. Koszty środków ułatwiających lub wspierających uczestnictwo osób o mniejszych szansach nie mogą stanowić uzasadnienia dla odrzucenia wniosku w ramach Programu ***ani negatywnie wpływać na ocenę jakości lub pozycję wniosku w rankingu***.

Poprawka 91

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
7. Komisja regularnie monitoruje wdrażanie działań na rzecz włączenia społecznego i różnorodności, w tym krajowych planów włączenia społecznego i różnorodności.	7. Komisja regularnie monitoruje wdrażanie działań na rzecz włączenia społecznego i różnorodności, w tym krajowych planów włączenia społecznego i różnorodności***, między innymi za pomocą wskaźników dotyczących skutków społecznych, równego dostępu i jakości zatrudnienia***.

Poprawka 92

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 9 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Orientacyjną pulę środków finansowych na realizację Programu na lata 2028–2034 określa się na poziomie ***40 827 000 000*** EUR w cenach bieżących.	1. Orientacyjną pulę środków finansowych na realizację Programu na lata 2028–2034 określa się na poziomie ***47,39 mld*** EUR w cenach bieżących.

Poprawka 93

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 9 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	1a. Orientacyjny podział kwoty określonej w ust. 1 jest następujący:
	a) XXX EUR, tj. X % kwoty określonej w ust. 1 niniejszego artykułu, przydziela się na działania w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, edukacji szkolnej, wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz

	kształcenia dorosłych;
	b) XXX EUR, tj. X % kwoty określonej w ust. 1 niniejszego artykułu, przydziela się na działania w dziedzinie młodzieży;
	c) X % przydziela się na sport.

Poprawka 94

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 9 – ustęp 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	1b. Co najmniej 20 % całkowitej puli środków finansowych przeznacza się na wsparcie uczestnictwa osób o mniejszych szansach, w tym poprzez ukierunkowane wsparcie finansowe, dostosowane mechanizmy finansowania i środki wdrażania sprzyjające włączeniu społecznemu.

Poprawka 95

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 9 – ustęp 1 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	1c. Komisja zapewnia pełną przejrzystość rocznych zobowiązań i płatności w podziale na komponenty, o których mowa w ust. 1a, i przedstawia te informacje w rocznych sprawozdaniach i informacjach na temat wyników związanych z programem.

Poprawka 96

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 11 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Program jest wdrażany w synergii z innymi programami unijnymi. Działanie,	1. Program jest wdrażany w synergii z innymi programami unijnymi. Działanie,

które otrzymało wkład z innego programu unijnego, może również otrzymać wkład z niniejszego Programu. Zasady danego programu unijnego stosuje się do odpowiedniego wkładu Unii, albo do wszystkich wkładów można zastosować jednolity zbiór zasad, można także zawrzeć jedno zobowiązanie prawne. Jeżeli wkład Unii opiera się na kosztach kwalifikowalnych, skumulowane wsparcie z budżetu Unii nie przekracza łącznych kosztów kwalifikowalnych działania i może być obliczane proporcjonalnie zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia.	które otrzymało wkład z innego programu unijnego, może również otrzymać wkład z niniejszego Programu. Zasady danego programu unijnego stosuje się do odpowiedniego wkładu Unii, albo do wszystkich wkładów można zastosować jednolity zbiór zasad, można także zawrzeć jedno zobowiązanie prawne. Jeżeli wkład Unii opiera się na kosztach kwalifikowalnych, skumulowane wsparcie z budżetu Unii nie przekracza łącznych kosztów kwalifikowalnych działania i może być obliczane proporcjonalnie zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia***, a jednocześnie gwarantuje przejrzystość i równe traktowanie wnioskodawców oraz zapobiega nieproporcjonalnej koncentracji finansowania w dużych organizacjach lub organizacjach znajdujących się w korzystnej sytuacji strukturalnej***.

Poprawka 97

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 12 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
c) wyników**,** obliczonych na podstawie najnowszych dostępnych danych.	c) wyników obliczonych na podstawie najnowszych dostępnych danych***, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby kryteria przydziału nie pogłębiały różnic strukturalnych między państwami członkowskimi i regionami przez promowanie możliwości w zakresie mobilności w połączeniu z pozytywną konwergencją społeczną oraz aby szczególną uwagę zwrócono na wyzwania społeczno-gospodarcze, nierówności regionalne i potrzebę pozytywnej konwergencji społecznej***.

Poprawka 98

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 14 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Podmioty uczestniczące w programie przestrzegają obowiązujących przepisów prawa pracy, przepisów socjalnych i przepisów antydyskryminacyjnych i nie podlegają ostatecznym decyzjom stwierdzającym poważne naruszenia norm pracowniczych lub norm społecznych.

Poprawka 99

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 15 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Program jest realizowany w ramach programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.	Program jest realizowany w ramach programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509. ***W programach prac wskazuje się kwoty przydzielone na każde działanie oraz sposób alokacji między państwa członkowskie i państwo trzecie stowarzyszone z Programem środków na działania, które mają być zarządzane przez agencję narodową, a także wyraźny podział środków budżetowych.***

Poprawka 100

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 16 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Agencje narodowe, o których mowa w art. 19, opracowują we współpracy z Komisją spójną strategię komunikacji dotyczącą skutecznego informowania oraz rozpowszechniania i wykorzystywania wyników działań wspieranych w ramach akcji, którymi	1. Agencje narodowe, o których mowa w art. 19, opracowują we współpracy z Komisją spójną strategię komunikacji dotyczącą skutecznego informowania oraz rozpowszechniania i wykorzystywania wyników działań wspieranych w ramach akcji, którymi

zarządzają w ramach Programu. Władze krajowe, o których mowa w art. 18, wspierają agencje narodowe w wykorzystywaniu wyników projektów o dużym potencjale oddziaływania.	zarządzają w ramach Programu. ***Oprócz informowania ogółu społeczeństwa priorytetowo traktuje się dotarcie do osób o mniejszych szansach, które mogą uzyskać wsparcie w ramach programu, wykraczających poza mobilność edukacyjną studentów szkół wyższych.*** Władze krajowe, o których mowa w art. 18, wspierają agencje narodowe w wykorzystywaniu wyników projektów o dużym potencjale oddziaływania ***oraz współpracują na zasadzie partnerstwa z uczestnikami, beneficjentami i sieciami podmiotów opiniotwórczych w celu dostosowania sposobu rozpowszechniania do konkretnego kontekstu***.

Poprawka 101

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 16 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Agencje narodowe, o których mowa w art. 19, wspomagają Komisję w ogólnym zadaniu rozpowszechniania informacji o Programie, w tym informacji o akcjach i działaniach zarządzanych na szczeblu krajowym i unijnym oraz o rezultatach Programu. Agencje narodowe informują odpowiednie grupy docelowe o akcjach i działaniach podejmowanych w ich państwie.	2. Agencje narodowe, o których mowa w art. 19, wspomagają Komisję w ogólnym zadaniu rozpowszechniania informacji o Programie, w tym informacji o akcjach i działaniach zarządzanych na szczeblu krajowym i unijnym oraz o rezultatach Programu. Agencje narodowe informują odpowiednie grupy docelowe o akcjach i działaniach podejmowanych w ich państwie. ***Służby poradnictwa zawodowego, instytucje szkoleniowe, służby zatrudnienia i inne istotne zainteresowane strony aktywnie informują o programie.***

Poprawka 102

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 16 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Informacje o programie powinny być dostępne we wszystkich językach urzędowych UE, by zachęcać do większego udziału.

Poprawka 103

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 18 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Państwo członkowskie lub państwo trzecie stowarzyszone z programem może wyznaczyć więcej niż jedną agencję narodową, w szczególności w celu odzwierciedlenia struktur konstytucyjnych, federalnych lub regionalnych, lub aby zapewnić skuteczną realizację programu na terytoriach zróżnicowanych pod względem językowym lub kulturowym. W przypadku gdy państwo członkowskie lub państwo trzecie stowarzyszone z programem wyznacza więcej niż jedną agencję narodową, władza krajowa zapewnia ogólną koordynację, spójność wdrażania oraz jednolite spójne ramy nadzoru i pewności względem Komisji, w tym poprzez odpowiednie ustalenia dotyczące koordynacji między agencjami narodowymi.

Poprawka 104

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 18 – ustęp 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	8a. Aby zapewnić szeroki udział społeczeństwa, organ krajowy, w drodze zorganizowanego dialogu, regularnie konsultuje się i współpracuje z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi stronami działającymi w dziedzinach

związanych z niniejszą dyrektywą, w tym między innymi z instytucjami edukacyjnymi i szkoleniowymi, organizacjami młodzieżowymi i studenckimi, MŚP przyjmującymi osoby uczące się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, a także z odpowiednimi władzami lokalnymi i regionalnymi.

Poprawka 105

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 19 – ustęp 1 – litera e a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ea) wykazuje zdolność do zapewnienia przejrzystego i społecznie sprawiedliwego przydziału dotacji, w tym do ukierunkowanych działań informacyjnych, wsparcia uczestników o mniejszych szansach, dostępnych procedur, niedyskryminacji i wsparcia organizacji działających na małą skalę, oddolnych i nienastawionych na zysk;

Poprawka 106

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 19 – ustęp 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	7a. Agencja narodowa jest ściśle zaangażowana w zorganizowany dialog, o którym mowa w art. 18.

Poprawka 107

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 22 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Agencja narodowa jest odpowiedzialna za podstawowe kontrole	2. Agencja narodowa jest odpowiedzialna za podstawowe kontrole

beneficjentów dotacji w przypadku działań, którymi zarządza, jak określono w programach prac, o których mowa w art. 15. Kontrole te muszą dawać wystarczającą pewność, że przyznane dotacje są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem i mającymi zastosowanie przepisami unijnymi.	beneficjentów dotacji w przypadku działań, którymi zarządza, jak określono w programach prac, o których mowa w art. 15. Kontrole te muszą dawać wystarczającą pewność, że przyznane dotacje są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem i mającymi zastosowanie przepisami unijnymi. ***Kontrole są oparte na analizie ryzyka i proporcjonalne oraz nie mogą tworzyć barier dla organizacji o mniejszych zdolnościach administracyjnych lub uczestników o mniejszych szansach w wyniku nadmiernych wymogów administracyjnych. Organ krajowy odpowiada za równy dostęp, przejrzystość, niedyskryminację i skuteczne wdrażanie środków na rzecz włączenia przy przydzielaniu funduszy unijnych i zarządzaniu nimi, w tym za zapobieganie konfliktom interesów i nadmiernym wpływom.***

ZAŁĄCZNIK:WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza, że ujęła w swojej opinii informacje dotyczące kwestii związanych z tematem, które otrzymała podczas sporządzania opinii, do czasu przyjęcia jej w komisji, od następujących przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[1] lub od następujących przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad:

1. Przedstawiciele grup interesu objęci zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości
Life Long Learning Platform
Youth Forum
Bundesvereinigung der Deutschen Arbeitgeberverbände
Erasmus Students Network
Unimed
European Olympic Committee
European Council of Young Farmers
2. Przedstawiciele organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad
Brak

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczyni komisji opiniodawczej.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza, że przedstawiła tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) w którym określono warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.

[1] Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1, ELI:http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Ustanowienie programu Erasmus+ na lata 2028–2034 oraz uchylenie rozporządzeń (UE) 2021/817 i (UE) 2021/888
Odsyłacze	COM(2025)0549 – C10-0170/2025 – 2025/0222(COD)
Komisje przedmiotowo właściwe Data ogłoszenia na posiedzeniu	CULT 23.10.2025
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 23.10.2025
Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej Data powołania	Nela Riehl 9.12.2025
Rozpatrzenie w komisji	17.3.2026
Data przyjęcia	6.5.2026
Wynik głosowania końcowego	+: 41 –: 1 0: 11

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

41	+
ECR	Chiara Gemma, Georgiana Teodorescu
NI	Jan-Peter Warnke
PPE	Maravillas Abadía Jover, Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Salvatore De Meo, Loucas Fourlas, Niels Geuking, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Jagna Marczułajtis-Walczak, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Axel Voss, Angelika Winzig
Renew Europe	Grégory Allione, Valérie Devaux, Elisabetta Gualmini, Michael McNamara, Hristo Petrov
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Johan Danielsson, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Marit Maij, Idoia Mendia, Aodhán Ó Ríordáin, Birgit Sippel, Marianne Vind
The Left	Li Andersson, Leila Chaibi, Rudi Kennes, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo, Nela Riehl, Benedetta Scuderi

1	-
PfE	Margarita de la Pisa Carrión

11	0
ECR	Elena Donazzan, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini, Kosma Złotowski
ESN	Petar Volgin
PPE	Miriam Lexmann, Romana Tomc
PfE	Mélanie Disdier, Angéline Furet, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się